

ADDIKTOLÓGIAI KONZULTÁNS
szakirányú továbbképzési szak

2016.

Debreceni Egyetem
Egészségügyi Kar

Indított szakirányok: nincs

Képzési terület, képzési ág: egészségügy

Képzési ciklus: szakirányú továbbképzés

Képzési forma (tagozat): levelező

Szakért felelős kar: Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

Képzési idő: 3 félév

Oklevélhez szükséges kreditek száma: 90

Összes kontaktóraszám: 491 óra

Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:

Tagozat	Ideje a mintatanterv szerint	Óraszám	Kredit értéke	Jellege
Levelező tagozaton	I.	40	5	Intézményen kívüli, alapozó
	II.	40	5	Intézményen kívüli, elmélyítő
	III.	40	5	Intézményen kívüli, elmélyítő

Képzési és kimeneti követelmények:

A képzési és kimeneti követelmények az Oktatási Hivatal OH-FHF/96-2/2009. számú engedélyező határozata (létesítő intézmény: Semmelweis Egyetem) tartalmazza, melyet mellékletként csatoltunk.

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: addiktológiai konzultáns szakirányú továbbképzés

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: addiktológiai konzultáns/ alcohol and drug abuse counselor

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe: orvos-és egészségügy, képzési ága: egészségügy

4. A szakirányú továbbképzésre történő felvétel feltétele az alábbi képzési területek valamelyikén szerzett oklevél:

- Orvos és egészségügy
- Bölcsészettudomány
- Társadalomtudomány
- Jogi és igazgatási
- Művészet
- Pedagógusképzés
- Sporttudomány
- Nemzetvédelmi és katonai
- Hitéleti
-

5. A képzési idő:

félévek száma: 3 félév

óraszám: 491

40% elmélet; 60% gyakorlat

6. A képzés módszerei:

Levelező (részidős) képzés.

A hallgatók összesen 491 óra képzésen vesznek részt, amiből 195 óra elmélet és 296 óra gyakorlat, ebből 120 óra terepgyakorlat.

A terepgyakorlathoz a teljesítendő feladatokat gyakorlati naplóban kapják meg a hallgatók, amelyet a gyakorlati idő teljesítése után le kell adniuk az oktatóknak. A képzés során a konzultációk, előadások, tantermi gyakorlatok biztosítják a lehetőséget a hallgatóknak a személyes segítségre.

Az elméleti és gyakorlati órák ismereteit a mindennapi szakmai tapasztalataik hasznosításával rendszeres otthoni egyéni és csoportos projektfeladatok elvégzésével mélyítik el.

7. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

A diploma megszerzésének feltétele: 90 kredit, ebből:

- 57 kredit elmélet
- 15 kredit gyakorlat a kötelező tantárgyakból,
- 6 kredit a kötelezően választható tantárgyakból
- 6 kredit a szabadon választható tantárgyakból,
- 6 kredit a szakdolgozati munka.
-

8. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

8.1. A szakirányú továbbképzés során megszerezhető ismeretek:

a) *A szakirányú továbbképzés során megszerezhető ismeretek:*

- az egészségügyi – és szociális ellátórendszer jogi, szociálpolitikai, etikai meghatározottságának ismerete;
- a család, mint szociális rendszer, annak fejlődési szakaszainak ismerete;
- a család életciklusainak, krízishelyzeteinek ismerete;
- a pszichoaktív szerek fogyasztásával kapcsolatos polgári és büntetőjogi kérdések ismerete;
- a családi életciklusok, krízishelyzetek és az alkohol- és drogfogyasztás összefüggéseinek ismerete;
- az emberi kommunikáció szabályszerűségeinek ismerete;
- a tanácsadás elméletének, irányzatainak, iskoláinak ismerete;
- az egyes pszichoterápiás irányzatok ismerete;
- az abúzzsal kapcsolatos orvosi beavatkozás lehetőségeinek és feltételeinek ismerete;
- az abúzusban használt pszichoaktív szerek és hatásmechanizmusainak, veszélyeinek ismerete;
- a detoxikálás módszereinek ismerete;
- az alkohol- és drogfogyasztó magatartás rendszerszemléletű megközelítésének ismerete;
- az addiktív viselkedésformák kialakulása szociokulturális környezetének ismerete;
- az írásos és elektronikus közlés és multimédiás szemléltetés módszereinek és technikáinak ismerete.

b) *A szakirányú továbbképzésen végzetek képesek:*

- a széleskörű rendszerszemléletű gondolkodásra a szociális szféra belső viszonyait illetően;
- a család és a szociális ellátórendszer közötti közvetítésre;
- a családi krízishelyzetek interpretációjára;

- a pszichoaktív szerhasználattal kapcsolatos multidiszciplináris szemléletmód kialakítására;
- az addiktív magatartás szempontjából veszélyeztető helyzetek felismerésére, az ezzel kapcsolatos segítségnyújtásra;
- a tanácsadás során vezetett interjú készítésére;
- az érzések és a tartalom visszatükrözésére;
- segítséget adni a kliensek szenvedélyállapottal összefüggő döntéseinek meghozatalában;
- a társszakmákkal való kapcsolattartásra;
- együttműködés kiépítésére és fenntartására egyénekkal és intézményekkel;
- terápia irányítására, alkalmanként diagnosztikai munka végzésére;
- team-munkában való részvételre;
- önálló segítő folyamatok tervezésére, kidolgozására és kivitelezésére;
- a kutatási módszerek és elemzési technikák alkalmazására.

c) *A szakirányú továbbképzésen megszerezhető végzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:*

- okok feltárásának képessége, rendszerező képesség;
- segítőkészség;
- problémamegoldás;
- értékelési képesség, nyitottság;
- problémaelemző képesség, helyzetfelismerés;
- hatékony kérdezés, kommunikációs rugalmasság;
- adekvát kommunikáció, kapcsolatteremtési készség;
- empátiakészség, ösztönző képesség, konfliktusmegoldó képesség;
- szervezőkészség;
- kooperációs készség;
- felelősségtudat, határozottság;
- alkalmazkodó készség, tolerancia;
- önállóság, kreativitás, ellenőrzőképesség, precizitás;
- ötletgazdagság, információgyűjtés.

d) *A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:*

- addiktológiai, alkoholológiai és pszichiátriai osztályokon,
- pszichiátriai és alkoholológiai, illetve TÁMASZ szakambulanciákon, belgyógyászati osztályon,
- háziorvos munkatársaként az alapellátásban,
- a szociális szférában: családsegítő – és gyermekjóléti szolgálatokban, nevelési tanácsadóknál, hajléktalan és munkanélküli ellátásban, szenvedélybetegek közösségi és nappali ellátásaiban, alacsonyküszöbű programokban, szenvedélybetegek bentlakást nyújtó intézményeiben
- igazságüggyel összefüggő szolgálatoknál,
- az elsődleges prevenció területén: iskolákban, gyermek és ifjúsági programokban, népegészségügyi és tisztiorvosi szolgálatban, az önkormányzatok munkatársaként,
- a relapszus prevencióban: speciális bent-fekvéses vagy ambuláns programokban, rehabilitációs otthonokban.

9. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

A) Alapozó modul (biopolitika és prevenció, jogi ismeretek, rendszerelmélet): 12 kredit

B) Szaktárgyi modul (családi konzultáció, addiktológiai pszichológia, addiktológia, terápia és rehabilitáció, konzultáció elmélete és gyakorlata, önismeret, kutatásmódszertan): 45 kredit

C) Választható modul (családi diszfunkciók és kémiai szerhasználat, munkaholizmus/munkafüggőség, intézménymenedzsment, kockázati magatartások, önszolgáltató közösségek, 12 lépéses programok és terápiás rezsimek, intravénás droghasználat, multikulturális társadalom, szociálanropológia, ifjúságszociológia): 12 kredit

D) Szakmai gyakorlat: 15 kredit

A szakdolgozat kreditértéke: 6 kredit

3.1 A RÉSZTVEVŐK TELJESÍTMÉNYÉT ÉRTÉKELŐ RENDSZER

Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt aláírások, gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumi és a szakdolgozat elkészítéséből, valamint a záróvizsgából tevődik össze.

A szakdolgozat:

A szakdolgozat olyan saját szakmai tapasztalaton alapuló, az addiktológiai konzulens képzés elméleti és gyakorlati ismereteiről szóló írásbeli dolgozat, amely tanúsítja, hogy a hallgató az elsajátított ismeretek birtokában gyakorlati tapasztalatainak feldolgozásával, önállóan képes az ismeretanyag kreatív alkalmazására.

A szakdolgozat kreditértéke: 6 kreditpont.

A záróvizsga:

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelmények teljesítése
- a szakdolgozat benyújtása és a bíráló által történő elfogadása.

A záróvizsga részei:

- a szakdolgozat tartalmának 10 perces előadás keretében történő szóbeli bemutatása, és a szakdolgozat megvédése a Záróvizsga Bizottság előtt, a bírálók által feltett kérdések megválaszolásával.
- szóbeli vizsga mely tartalmazza az addiktológia tárgyköréhez tartozó elméleti ismereteket, és a konzultáció gyakorlati kérdéseit.

A záróvizsga eredménye:

A záróvizsga eredménye a szakdolgozat védés eredménye és a szóbeli záróvizsgára kapott érdemjegyek számtani átlaga.

Az oklevél:

Az oklevél minősítése:

- az oklevél minősítését a kollokviumok érdemjegyeinek átlagából, a gyakorlati jegyek átlagából és a komplex záróvizsga eredményéből képezzük az alábbi képlet alapján:

$$OM = \frac{ZV+GYK+KV}{3}$$

OM: oklevél minősítésének alapjául szolgáló numerikus érték

ZV: a komplex záróvizsga minősítésére szolgáló számérték

GYK: Az előírt gyakorlatok érdemjegyeinek átlaga

KV: Az előírt kollokviumok érdemjegyeinek átlaga

A szakirányú továbbképzésben szerzett oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: *addiktológiai konzultáns.*

A képzés költségtérítése. A kreditarányos képzési költség 3 000 Ft/kredit, félévi költségtérítési díj: 90 000Ft/30 kredit.

MINTATANTERV

A tantárgy								
Javasolt félév (1)	kódja (2)	neve (3)	számonkérési formája (alíírás, gyak.jegy, kollokvium) (4)	óraszám/félév		kreditértéke (7)	jellege (köt., köt. vál.) (8)	felvétel előkövetelménye/i (a tantárgy kódja) (9)
				elm. (5)	gyak (6)			
I.	EKPT-116-00L	Biopolitika és prevenció	k	20	0	4	kötelező	-
I.	EKTT-219-00L	Jogi ismeretek	gy	10	5	3	kötelező	-
I.	EKPT-117-00L	Rendszerszemlélet	k	25	0	5	kötelező	-
I.	EKPT-118-01L	Addiktológiai pszichológia I.	gy	15	5	4	kötelező	-
I.	EKPT-119-01L	Addiktológia I.	k	20	5	5	kötelező	-
I.	EKPT-120-01L	Konzultáció elmélete és gyakorlata I.	gy	10	15	5	kötelező	-
I.	EKPT-121-01L	Önismeret I.	a	0	12	0	kötelező	-
I.	EKTT-220-01L	Szakmai gyakorlat I.	gy	0	40	5	kötelező	-
I.								
II.	EKPT-118-02L	Addiktológiai pszichológia II.	k	20	10	6	kötelező	EKPT-118-01L
II.	EKPT-119-02L	Addiktológia II.	k	20	5	5	kötelező	EKPT-119-01L
II.	EKPT-120-02L	Konzultáció elmélete és gyakorlata II.	gy	5	20	5	kötelező	EKPT-120-01L
II.	EKPT-121-02L	Önismeret II.	a	0	12	0	kötelező	-
II.	EKTT-220-02L	Szakmai gyakorlat II.	gy	0	40	5	kötelező	-
	Kötelezően választható kurzusok*	3	köt.vál					
	szabadon választható kurzusok	3						
II.	összesen	5k+3gy		182	98	28		
III.	EKPT-119-03L	Addiktológia III.	k	20	10	6	kötelező	EKPT-119-02L
III.	EKPT-120-03L	Konzultáció elmélete és gyakorlata III.	k	10	20	6	kötelező	EKPT-120-02L
III.	EKPT-121-03L	Önismeret III.	a	0	12	0	kötelező	-
III.	EKPT-122-00L	Addiktológia kutatómódszertan	gy	0	15	3	kötelező	-
III.	EKTT-220-03L	Szakmai gyakorlat III.					kötelező	
	Kötelezően választható kurzusok*	3	köt.vál					
	szabadon választható kurzusok							
III.	összesen	5k+3gy		182	98	28		

		Kötelezően választható tárgyak	teljesítendő			30 kredit		
II.	EKPT-123-00L	Krízisellátás, krízisintervenció a szenvedélybetegek ellátásában	gy	10	0	2	köt.vál.	-
II.	EKPT-124-00L	Kockázati magatartások	gy	10	0	2	köt.vál.	-
II.	EKPT-125-00L	Családpatológia és szenvedélybetegségek	gy	10	0	2	köt.vál.	-
II.	EKTT-221-00L	Az alacsonyküszöbű szolgáltatások és a közösségi ellátás módszertana	gy	10	0	2	köt.vál.	-
III.	EKPT-126-00L	Önsegítő közösségek, 12 lépéses programok és terápiás rezsimek	gy	10	0	2	köt.vál.	
III.	EKPT-127-00L	Intravénás droghasználat	gy	10	0	2	köt.vál.	
III.	EKPT-128-00L	Viselkedési addikciók	gy	10	0	2	köt.vál.	
III.	EKTT-222-00L	Szociálintropológia	gy	10	0	2	köt.vál.	
III.	EKPT-129-00L	Pszichoeducációs módszerek a szenvedélybeteg ellátásban	gy	10	0	2	köt.vál.	
		kötelezően választható összesen		294	350	70		
Megjegyzések:								
A *-gal jelölt kötelezően választható tárgyakat külön táblázat tartalmazza.								
**A szabadon választható tárgyakat aktuális félévi meghirdetés szerint kell felvenni.								
Szakdolgozat: 6 kredit								

Tantárgyleírások

Kötelező tantárgyak

A tantárgy neve: Biopolitika és prevenció	
A tantárgy angol neve: Biopotitics and prevention	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	I.
Tantárgyi kód	EKPT-116-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	20
Kredit	4
Vizsgakövetelmény	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztása alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A hallgatók ismerjék meg a szociálpolitika fogalmát, intézményeit, a szociális támogatások, valamint az egészségügyi rendszer felépítését. Legyen rálátásuk az állami szerepvállalás lehetőségeire a prevenció területein. Érezzék az egészségügyi etika és bioetika jelentőségét a segítő munka során.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése a szociálpolitika és egészségügyi ellátórendszer működéséről, az elméleti tudás és gyakorlati ismeretek összekapcsolása. Rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom kutatás.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 30-70%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: romák és Magyarországon élő kisebbségek egészségi állapota, egészségmagatartása

A tantárgy részletes leírása:

1-2. A szociálpolitika fogalma, értelmezése, története. Szociálpolitikai értékek és elvek. A szociálpolitika intézményrendszere.

3. Szociális törvénykezés és szociális biztonsági háló. Szociális, egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások.
4. A családtámogatási rendszer. A társadalombiztosítás alapkérdései.
5. A hajléktalanság. Munkanélküliség, a munkanélküliek ellátásai.
6. Az egészség fogalma, az egészségi állapot befolyásoló tényezők, az egészségügyi rendszer szerepe a megelőzésben. A magyar lakosság egészségi állapota.
7. Az egészségügyi rendszer felépítése, szervezetei. Az egészségügy finanszírozása. Az egészségügy helye, szerepe a gazdaságban.
- 8-9. A szenvedélybetegségek népegészségügyi jelentősége, a Magyar Népegészségügyi Program
10. Nemzeti drogstratégia, egészségtervek, mentálhigiénés stratégia.
11. Az etika mint filozófiai diszciplína. Az erkölcs társadalmi jellege. Morál és moralitás, erkölcsi szabadság és felelősség. A lelkiismeret.
- 12-13. Normatív etikai irányzatok, alkalmazott etikák, etika és jog. Szociáletika: Kollektív erkölcsi értéktudat. A társadalmi igazságosság elméletei.
14. Az egészségügyi etika és a bioetika. A hippokratészi hagyomány és a bioetika alapelvei.
- 15-16. Autonómia és paternalizmus a segítő tevékenységben. Az autonómia értéke az addiktológiai konzultáns munkájában.
- 17-18. Egészség, betegség, deviancia, pszichés zavar, szenvedélybetegség normatív fogalmai. A betegek, kliensek autonómiájának biztosítása.
19. Az előítéletek és típusai, különös tekintettel a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos előítéletekre.
20. Az élet tisztelete. A makro- és mikroallokáció etikai vonatkozásai.

Kötelező irodalom:

- Andorka R: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Bp., 1995.
- Bagdi E: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.
- Gyuris T, Horváth O, Oross J: Hajléktalanellátás. Segédanyag a szociális szakvizsgához. NcsSzI, Bp., 2004.
- Oross J: Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához. Második átdolgozott kiadás. Szociális Szakmai Szövetség, Bp., 2001.
- Ádány R (szerk): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina Kiadó, Bp., 2006.
- Dr. Rác J: A drogfogyasztó magatartás. Medicina Kiadó, Bp., 1988.
- Dr. Rác J: Addiktológia. HIETE, Bp., 1999.
- Kovács József: A modern orvosi etika alapjai. Bevezetés a bioetikába. Második jav. kiad. Medicina Kiadó. Budapest, 1999.

Ajánlott irodalom: -

Ajánlott honlapok: -

Évközi ellenőrzés: évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: -

A vizgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer: Írásbeli számonkérés.

A tantárgy neve: Jogi ismeretek	
A tantárgy angol neve: Legal learnings	
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Marsi Edit	
Ajánlott félév	I.
Tantárgyi kód	EKTT-219-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+5
Kredit	3
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: az aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései

Általános: Az addiktológiai konzulens tevékenységét érintő jogterületekkel kapcsolatos általános jogi ismeretek átadása.

Speciális: A hallgatók a munkájuk során alkalmazandó jogszabályok rendszerében való eligazodását elősegítő, valamint az ezekkel kapcsolatos alapvető jogi problémák kezelésére felkészítő, gyakorlat-orientált képzés nyújtása.

Oktatás típusa: elmélet, gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

- általános ismeretek szerzése jogrendszerünk egészéről;
- a kurzus tananyagát képező jogszabályok rendszerének ismerete;
- a vonatkozó szakirodalom alapvető ismerete;
- a mindennapi munka során alkalmazandó joganyag kezelése;
- rendszerszemlélet kialakítása;
- az alapvető anyagi jogi ismeretek mellett eljárásjogi kérdések

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 2:1

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: elektronikus jegyzetek, jogtárak használata

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: szakdolgozat

A tantárgy főbb témakörei:

- Polgári jogi ismeretek: jogképesség, cselekvőképesség, szülői felügyelet, gyámság, gondnokság, képviselő, meghatalmazás, eseti gondnokság, valamint a kapcsolódó

eljárásjogi szabályok (2014. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről; 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról);

- Közjogi ismeretek:
 - Alkotmányjogi ismeretek: alkotmányjogi alapok, emberi jogok (*Magyarország Alaptörvénye*)
 - Adatvédelem: személyes adat, különleges adat, az adatkezelés alapelvei, jogorvoslat (2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról); orvosi titoktartás, az adatkezelés szabályai, megkeresések teljesítése (1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről); a rendőrségről a rendőrség adatkezelése, megkeresések, a segítő, mint tanú a büntető vagy polgári eljárásban (1994. évi XXXIV. törvény a rendőrségről);
 - Büntetőjogi ismeretek: büntethetőség, kóros elmeállapot, ittasság büntetőjogi megítélése, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről);
 - Büntető eljárásjogi ismeretek: büntetőeljárás megindítása, szakaszai, az eljárásban részt vevő személyek, a gyanúsított jogai, kényszerintézkedések, elterelés, intézkedések (1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról);
 - Egészségügyi jogi ismeretek: betegjogok, pszichiátriai betegekre vonatkozó speciális szabályok (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről)
 - Gyámügyi igazgatás: a gondnokság alá helyezésre vonatkozó eljárási szabályok (1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról)

A tantárgy részletes leírása

Kötelező tananyag:

A tanórákon elhangzottak, valamint a félév anyagához kapcsolódó oktatási tansegédletek.

Kötelező irodalomként:

- Magyarország Alaptörvénye;
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény;
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény;
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény;
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény;
- a rendőrségről szóló 1994. XXXIV. törvény és
- a kábítószer-függőséget gyógyító kezelés, kábítószer-használatot kezelő más ellátás vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatás szabályairól 42/2008. (XI. 14.) EüM-SZMM együttes rendelet

vonatkozó rendelkezései. Valamint a Kúria, az ittas vagy bódult állapotban elkövetett bűncselekményekért való felelősségről szóló III. sz. büntető elvi döntése.

Ajánlott irodalom:

- Görgényi Iлона – Gula József – Horváth Tibor – Jacsó Judit – Lévay Miklós – Sántha Ferenc – Váradi Erika: Magyar büntetőjog Általános rész, Complex Kiadó, 2014.
- Halmai Gábor – Tóth Gábor Attila: Emberi jogok, Osiris, 2008.
- Hidvéginé Adorján Livia – Sáriné Simkó Ágnes: A betegek jogairól, Medicina, 2012.

- Osztovits András – Pribula László – Udvary Sándor – Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog II., HVG-ORAC, 2013.
- Petrik Ferenc (főszerkesztő): Polgári Jog: az új Ptk. magyarázata, Budapest, HVG-ORAC, 2014.
- Polt Péter (főszerkesztő): Új Btk. kommentár, Nemzeti Közsolgálati és Tankönyvkiadó, 2013.

Ajánlott honlapok:

- <http://ujptk2013.hu>
- <http://ujbtk.hu>

Évközi ellenőrzés: zárthelyi dolgozat

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: eredményes zárthelyi dolgozat

A tantárgy neve: Rendszerszemlélet	
A tantárgy angol neve: System Theory	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	I.
Tantárgyi kód	EKPT-117-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	25
Kredit	5
Vizsgakövetelmény	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai asszisztens Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy célja: A hallgató sajátítsa el a rendszerelméleti alapfogalmakat, értse azok alkalmazását az addiktológiai konzulensi munka során. A problémák értelmezése és kezelése során rendszerekként értelmezze az egyének személyiségét, a személyek közötti interakciókat és kommunikációt, illetve az olyan szociális szerveződéseket, mint a család és a szervezetek. Alkalmazza a folyamatok, hálózatok szerepét, törvényszerűségeit a megelőzés, beavatkozás, rehabilitáció során.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése az addiktológia elméletéről és alkalmazási területéről. Rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom kutatás.

Kontakt órák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása: Rendszerszemlélet I. / Általános és alkalmazott rendszerelmélet

- Általános rendszerelmélet. Történelmi áttekintés.
- Alapfogalmak: A rendszerelmélet elemei, kibernetikai alapismeretek.
- A személyiség, mint rendszer. Pszichoanalitikus, tranzakcióelméleti, kognitív és szociális-tanuláselméleti nézőpontok.

- Az alkohol és drogfogyasztó magatartás szerepe a személyiség homeosztázisában
- A kommunikáció fogalma, a közlési folyamat elemei és meghibásodási lehetőségei. A bipolaritás, az attribúció, a redundancia, a kongruencia fogalmainak vonatkoztatása a közlési gyakorlatra.
- Verbális és nem verbális kódok, mint jelentés hordozók, a közlésben résztvevő partnerek viszonya és a közlés személyi, tárgyi környezete, mint jelentés módosítók. A közlési tranzakció elemzése. Metakommunikáció, kongruencia, "kettős kötés". Jelek, kódok, szimbólumok.
- A személyközi interakciók forgatókönyvei, dinamikája
- A család mint rendszer. Családi szerepek és konfliktusok. Az alkohol és drogfogyasztó magatartás a családban, mint rendszerben
- A szervezeti működés, mint rendszer, folyamatok és hálózatok működtetése, menedzselése
- A segítő/facilitátor szerepe a gyógyítás rendszerében. Prevenció és rendszerelmélet.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

Bertalanffy, Ludwig von: ...ám az emberről semmit sem tudunk. KJK, Budapest, 199

Buda (1986): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula. Bp.

mek.oszk.hu/02000/02009/02009.pdf Letöltve: 2015. VIII.31.

Bodrogi Andrea, Gordos Edina, Bulyáki Tünde: Közösségi modell az alkoholbetegek gyógykezelésében. Psychiatria Hungarica 2003, 18(2): 115-126.

Carver.Schreier: Személyiséglélektan. Osiris (több kiadás)

Füredi János, Tóth Miklós: Családterápiák – rendszerszemléletű megközelítésben. Psychiatria Hungarica 1993, 8(3):181-190.

Kindler, Józsa, Kiss (1969): Rendszerelmélet. KJK. Bp.

Szili Ilona: Depressziós betegek és családtagjaik interperszonális kapcsolati stílusának összefüggése megküzdési stratégiáikkal. Psychiatria Hungarica 2000, 15(5):560-565.

Wildmann Márta, László Zsuzsa, Túry Ferenc: Rendszerszemlélet, családterápia evészavarokban. Psychiatria Hungarica 1996, 11(3):289-298.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0049_14_komplexitaselmélet_a_kozgazdas_agtanban/3749/index.scorm1

http://reszvetelidemokracia.blog.hu/2008/06/29/a_kommunikacios_emberi_rendszerek_fejloede_4

Évközi ellenőrzés: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Addiktológiai pszichológia I-II.		
A tantárgy angol neve: Addiction psychology		
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék		
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János		
Ajánlott félév	I.	II.
Tantárgyi kód	EKPT-118-01L	EKPT-118-02L
Levelező tagozat félévi óraszám	15+5	20+10
Kredit	4	6
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-	EKPT-118-01L

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Általános: Az addiktológiai pszichológia alapjainak elsajátítása.

Speciális: A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos jelenségek kialakulásának és működésének pszichés hátterének megismerése.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: A résztvevők megismerik az addiktológiai pszichológia szemléleti kereteit, a főbb addiktológiai modelleket, az addikció kialakulásának pszichológiai okait, az addiktológia ide vonatkozó irodalmát. Képessé válnak az addikciókkal kapcsolatos multidiszciplináris szemléletmód kialakítására.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: szakirodalmi könyvek, jegyzetek, folyóiratok, power point vázlatok

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

I. félév

1. A személyiség társas meghatározottsága, a szocializáció.
2. Szociális szerep, szereptanulás, szerepfeszültségek és feloldásaik.
3. Társ kapcsolati viselkedés és hatékonyság (személypercepció, döntésel fogadtatás, közlés).
4. A szociális csoport, csoportdinamika, csoporttechnikák.

5. A személyiség fogalma, összetevői, szerkezete és működése
6. A viselkedés szabályozása. Az én-funkciók. Stabilitás, változékonyság.
7. A személyiség fejlődése: Freud, Ericson, Maslow, Rogers és Wilber fejlődésmodellje.
8. Egészséges és patológiás személyiségfejlődés. A személyiség megismerésének módszerei, a személyiségdiagnosztika alapjai.

II. félév

1. A drogfogyasztó magatartás sajátosságai. A problémás fogyasztás személyiség háttere. A pszichodinamikai, a humán strukturális és a stresszlerendezési és az önmedikalizációs modell.
2. Az alkoholfüggő személy életvezetésének és személyiségének főbb jellemzői.
3. A különböző addikciók együttes előfordulása és összefüggése más pszichopatológiai problémákkal. Kettős diagnózisú kliensek.
4. Az alkohol- és drogfogyasztás szerepe, funkciója a személyiség és a család működésének szabályozása területén.
5. Az idegrendszer felépítése és működése, a lelki jelenségek keletkezése és vizsgálatuk. A pszichológiai funkciók zavarai, a pszichopatológia alapfogalmai, a percepció, a gondolkodás, a figyelem, a pszichoszomatikus, az érzelmi élet és zavarai. A tudatfunkció és zavarai, az orientáció, a tanulás, az emlékezés, a személyiség és zavarai.
6. Pszichotikus kórképek (schizophrenia és egyéb pszichózisok). Affektív kórképek (major depresszió, bipoláris affektív zavarok). A szorongás fogalma, tünetei, szorongásos kórképek, pánik zavar, generalizált szorongás, poszttraumás stressz zavar, kényszerbetegség, fóbiák. Szomatiform zavarok. Étkezési zavarok, anorexia, bulimia. Demenciák, felosztása, tünettana, kivizsgálása. A mentális retardációk, felosztása, vizsgálata.
7. Alkohol okozta neuropszichiátriai kórképek, Wernicke-Korsakow encephalopathia, delírium, alkoholos pszichózisok stb., szomatikus szövődmények. Neuropszichiátriai vizsgálómódszerek, képző eljárások. Kezelési eljárások a pszichiátriában, a farmakoterápia alapjai, különböző pszichoterápiás eljárások.

Kötelező irodalom

Demetrovics Zsolt szerk. Az addiktológia alapjai I., II., III., IV. Eötvös Kiadó, Bp. 2007 (tematikához illeszkedő fejezetei)

Ajánlott irodalom

Abraham M. M.d. Nussbaum: A DSM-5 diagnosztikai vizsgálat zsebkönyve. Oriold és társai Kft. 2013.

Charles S. Carver - Michael F. Scheier: *Személyiségpszichológia*. Osiris Kiadó Kft. 2006

Hoyer Mária: Sóvárgás és szenvedés. L'Harmattan, 210.

Kelemen Gábor (2009): A velünk élő szenvedélyek. Pécs: Pro Pannónia

Komáromi Éva: A Droghasználat kialakulásának okai. In: Rácz József és munkatársai : A drogfélelmelekről – öszintén. B+V Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2000.

Németh Attila, Gerevich József. szerk.: Addikciók. Bp. : Medicina, 2000.

Rácz J (2002): Addiktológiai konzultáció a gyakorlatban. Válogatás addiktológiai konzultánsok írásaiból. Kék Pont Drogkonzultációs központ és Ambulancia, Budapest.

Rácz J (2003): Addiktológia. Tünettana és intervenciók. HIETE EFK, Budapest.

Az **Addiktológia (Addictologia Hungarica)** és a **Szenvedélybetegségek** folyóirat kötetei.

Évközi ellenőrzés: évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: hallgatói kiselőadások elfogadása, értékelése + eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Addiktológia I-III.			
A tantárgy angol neve: Addiction I-III.			
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Erdélyi Ágnes			
Ajánlott félév	I.	II.	III.
Tantárgyi kód	EKPT-119-01L	EKPT-119-02L	EKPT-119-03L
Levelező tagozat félévi óraszám	20+5	20+5	20+10
Kredit	5	5	6
Vizsgakövetelmény	kollokvium	kollokvium	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-	EKPT-119-01L	EKPT-119-02L

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztása alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: A pszichoaktív szerhasználattal kapcsolatos epidemiológiai adatok, klinikai tünetek, valamint a specifikus terápiás eljárások megismerése. A hallgatók ismerjék meg a rehabilitáció fogalmát, intézmény rendszerét és specifikumait az addiktológiai ellátásban.

Oktatás típusa: elmélet és gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése az addiktológia tudományának témaköreiből, az elméleti tudás és gyakorlati ismeretek összekapcsolása. Rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom kutatás. A mindennapi munkát segítő ismeretek elsajátítása.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 30-70%

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: -

A tantárgy részletes leírása:

I.félév

Elméleti órák

1. Az addiktológia alapfogalmai

2. Epidemiológiai módszerek, jelzőszámok, indikátorok, kutatási módszerek

3. Magyarországi szerfogyasztó populáció jellemzői, gyakoriság, szocio-demográfiai mutatók
4. Az addikciók neurobiológiai alapjai. A függőség pszicho-dinamikai megközelítése
5. Az addikciók deviancia-szociológiai értelmezése, szociálpszichológiai modellek
6. Pszichoaktív szerek csoportosítása, fajtái, a szerhasználat tünettana
7. Az alkoholfogyasztás szomatikus és pszichés hatásai.
8. Az alkoholbetegség szövődményei, kórlefolyás
9. Magzati ártalmak, gyermek szerepe a szenvedélybeteg családban
 - Gyógyszeres terápiás lehetőségek, detoxikálás folyamata

Gyakorlati órák

Addiktológiai osztály

II. félév

Elméleti órák

- Viselkedési addikciók formái
- Dohányzás, egészségkárosító hatásai. Leszoktató programok
- Addikciók és más devianciák kapcsolata
- Prevenció fogalma. Egészségpszichológiai modellek
- Pozitív pszichológiai megközelítések. Növekedési potenciál.
- Prevenációs színterek, iskola, család, helyi közösségek. A prevenció módszerei. Hatástanulmányok.
- Egészségfejlesztő beavatkozások tervezése, szervezése, értékelése. Egészségpolitikai intézkedések, szemlélet
- Droghasználat jogi vonatkozásai
- Pszichoterápiás lehetőségek, családterápia, hipnózis
- Kognitív-viselkedésterápiás lehetőségek. relapszus prevenció

Gyakorlati órák

drogambulancia

III. félév

Elméleti órák

- Readaptáció, reszocializáció, felépülés, utógondozás
- A rehabilitáció intézményrendszere, önsegítő csoportok
- Az orvosi rehabilitáció lehetőségei, nehézségei, akadályai
- A család szerepe a rehabilitációban
- Alkoholbetegek munkahelyi bázisú rehabilitációs programja
- Antiszociális, deviáns szenvedélybetegek rehabilitációs nehézségei
- Egyházi, civil szervezetek szerepe, helye a rehabilitációban
- Addiktológiai konzultáns szerepe a rehabilitációban, kompetencia határok

- Kiegészítés, kiegészítés prevenció lehetőségei
- Segítői játékok az addiktológia területén

Gyakorlati órák

Rehabilitációs intézmény

Kötelező irodalom

Demetrovics Zsolt: Az addiktológia alapjai I-IV

Ajánlott irodalom

Kalapos: Alkoholológia

Kelemen Gábor: Szenvedélybetegség, család, pszichoterápia

Elekes Zsuzsanna: Alkohol és társadalom

Buda Béla: Népegészségügyi alkoholpolitika

Dr. Siener Eleonóra: Segítő beavatkozás az addiktológiai betegségekben

Országos Addiktológiai Intézet kiskönyvtár sorozat 3. Házi orvosok Addiktológiai alapképzése

Rosta Andrea: A deviáns viselkedés szociológiája

Kulcsár Zsuzsanna: Egészségpszichológia

Gerevich József: Addiktológia

Környei Edit: Alkohol okozta mentális és viselkedészavarok

Évközi ellenőrzés: -

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei:

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási módszer: Írásbeli számonkérés.

A tantárgy neve: Konzultáció elmélete és gyakorlata I. II. III.			
A tantárgy angol neve: The Theory and Practice of Consultation I. II. III.			
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Sárváry Andrea			
Ajánlott félév	I.	II.	III
Tantárgyi kód	EKPT-120-01L	EKPT-120-02L	EKPT-120-03L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+15	5+20	10+20
Kredit	5	5	6
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy	gyakorlati jegy	kollokvium
Kötelező előtanulmányi rend	-	EKPT-120-01L	EKPT-120-02L

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az addiktológiai ellátás során alkalmazandó konzultációs gyakorlat modelljeinek és módszereinek elsajátítása, a hallgatók kommunikációs készségeinek önreflektív fejlesztése, a keretek tudatos, rendszerszemléletű kialakítása. A célszerű esetkezelés elméleti és gyakorlati háttérének megalapozása.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: a hallgatók képesség válnak a segítő, konzulens szerep tudatos gyakorlására, fejlődnek a megfigyelési és beavatkozási készségek. Képessé válnak a konzultációs helyzet, mint rendszer, és mint folyamat értelmezésére. Segít kialakítani az egyéni, családi, és csoportos esetkezelés eszköztárát.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, ppt; filmek

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása:

I. félév

Elmélet:

- 1-2. Az konzultáció fogalma, szereplői és keretei
- 3-4. Alapvető konzultációs modellek

- 5-6. Az egyéni konzultáció folyamata
- 7-8. A betegvezetés sajátosságai a szenvedélybetegek ellátása során, felmérő módszerek és interjú technikák
- 9-10 Szociális munka szenvedélybetegekkel

Gyakorlat

- 1-5. Segítő szerepek és attitűdök a szenvedély betegellátásban
- 2-10. Hatékony kommunikációs eszközök az addiktológiai tanácsadásban
- 10-15. Az első interjú, kapcsolatteremtés és információszerzés, felmérési eszközök

II. félév

Elmélet

- Konzultáció és pszichoterápia
- 2-3. A konzultáció jellegzetességei a szenvedély betegellátásban
- 4. Családi konzultáció lehetőségei az addikciók kezelésében, a család működési alapjai, életciklusok, krízisek A családterápiás diagnosztikai eszközök és intervenciók
- 5. Szociális munka szenvedély betegek családjával, közvetítés, kapcsolatépítés

Gyakorlat

- 1-7. A bizalom, kapcsolatépítés eszközei - rapport, bevonódás, motiváció
- 8-12. Konzultáció folyamata, felmérés, helyzetkép és tervezés
- 13-20 Figyelési és beavatkozási fogások alkalmazása

III. félév

Elmélet

- 1-2. A konzultáció folyamata, hatékonyság, eredményesség, értékelés eszközei
- 3-4. A konzultáció csoportos formái, csoporthatások szerepe és a rehabilitáció
- 5-6. Felkészítés az önállóságra, a dependencia csökkentése, visszaesés lehetőségének feldolgozása. Esetmegbeszélés, esetbemutatás kereteinek tisztázása
- 7-8. Személyes megterhelődés, kiegészítés és szupervízió használata
- 9-10. Komplex esetkezelés – összegzés, esetismertetések felépítése

Gyakorlat

- 1-6 Érzelmek, előítéletek, konfliktusok kezelése
- 7-20 Önálló esetek ismertetése

Kötelező irodalom:

Gorell Barnes, Gill (2004): Család, terápia és gondozás, Animula Kiadó, Budapest

Buda Béla Az addikciók pszichoterápiája

<http://budabela.hu/tanulmanyok.html>

Insoo Kim Berg (2001): Konzultáció sokproblémás családokkal. Animula Kiadó, Budapest,

Ivey, Allen E. – Downing, Lynn S. (1990): Tanácsadás és pszichoterápia technikai alapjai

Orvostovábbképző Egyetem, Pszichiátriai és Klinikai Pszichológiai Tanszék, Budapest. 146 oldal

<http://users3.ml.mindenkilapja.hu>

Ajánlott irodalom:

Bagdi Emőke Kulcsár Éva (2009): Tanácsadás és terápia, ELTE Eötvös Kiadó

Boros Károlyné (2012) Az addiktológiai konzultáns helye a pszichiátriai ellátásban Ime XI. évfolyam 7. szám www.imeonline.hu/pdf/aktualis/2012_szeptember/7.pdf

A drogkérdésről – őszintén (szerk.:Dr. Rácz József)

http://www.academia.edu/1463695/A_drogkerdesrol_-_oszingen

ADDIKTOLÓGIAI KONZULTÁCIÓ A GYAKORLATBAN (szerk. Dr. Rácz József)

<http://elte.academia.edu/JozsefRacz>

Dr. Rácz József: A függőség és a felépülés szakaszai, valamint a segítség lehetőségei

<http://elte.academia.edu/JozsefRacz>

Ajánlott honlapok:

<http://www.indit.hu>

<http://www.mat.org.hu/addiktologia.php>

<http://www.addiktologia.hu>

Évközi ellenőrzés: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: eredményes írásbeli ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Önismeret I- II- III.			
A tantárgy angol neve: Self-knowledge			
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János			
Ajánlott félév	I.	II.	III.
Tantárgyi kód	EKPT-121-01L	EKPT-121-02L	EKPT-121-03L
Levelező tagozat félévi óraszám	12	12	12
Kredit	0	0	0
Vizsgakövetelmény	aláírás	aláírás	aláírás
Kötelező előtanulmányi rend	-	-	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: **általános:** a hallgató képessé válik a hatékony önkifejezésre, kongruens kommunikációra a szakmai szerepeiben, **specifikus:** a hallgató a “szakmai énjének” alakulását szolgálja, a konzultáns szerep, szereptanulás, szerepfeszültségek és feloldásaik.

Az első félévben játékos gyakorlatokon, sajátélményű feladatokon keresztül az „általános” kommunikációs készségek fejlesztése áll a fókuszban; a második félévben speciálisan a páciens-addiktológiai konzultáns kapcsolatfelvétel és kommunikáció jellegzetességeinek a megismerése és gyakorlása. A harmadik félévben átbeszéljük a pályára való felkészülés tényezőit. Az addiktológiai konzultáns identitás összetevőit – pályamotivációk, adekvát és diszfunkcionális attitűdök, pályacsaldás, kiégés, altruizmus, bölcsesség, stb. a hallgatók lehetőséget kapnak arra, hogy tisztázzák saját viszonyukat. Speciális hangsúlyt kap a konzultáns tevékenysége egy teamen belül, a csoportdinamika, illetve a jó szakmai együttműködés(ek) belső és külső feltételei.

Oktatás típusa: gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói szóbeli és írásbeli visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: A hallgató képessé válik megkülönböztetni a privát és a szakmai személyiségének működését, szakmai szerepeiben önreflektív tudatossággal van jelen, a helyzethez illeszkedően választ kommunikációs stratégiát.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

A tantárgy részletes leírása:

I. félév

- Az önismeret szerepe a mindennapokban és az addiktológiai munkában
- Személyközi kommunikáció: kommunikációs nehézségek, csapdák, játszmák
- Kompetencia, én-hatékonyság
- A szociális magatartásformák elsajátítása: utánzás és identifikáció
- Az énkép kognitív összetevői (lehetséges énképek, nem kívánt énképek),
- Ideális és reális énkép: az önértékelés
- A társak szerepe az énkép és önértékelés alakulásában: én-prezentáció, én-tudatosítás, önmonitorozás, társas visszajelzés

II. félév

- Metakommunikáció: testbeszéd és empátia
- A szociális kogníció alapvető mechanizmusai: arcészlelés, közös figyelem, naiv tudatelmélet, érzelemészlelés
- Személypercepció: a szociális megismerés kategóriái és torzításai
- Az önismeret és (ön) elfogadás szerepe a segítői és konzultánsi hatékonyság alakulásában
- Verbális és nem verbális kódok, mint addiktológiai jelentés hordozók
- Kongruencia, hitelesség, szinkronitás, “kettős kötés”. Közlés egyéni és csoporthelyzetben.

III. félév

- A kliens és a segítő találkozása, kapcsolatának jellemzői. A segítő motivációi, mentálhigiénéjének megőrzése.
- A segítő személye, szerepe, megvalósított attitűdjei és alkalmazott technikái,
- Krízishelyzetek mentálhigiénéés kezelése,
- A konfliktusokról általában. Konfliktusszituáció elemzése.
- Nézőpontok a konfliktusban. A konfliktuskezelés módjai.
- Az önbecsülés összefüggései. A fenyegetett identitás jelensége és az azzal való megküzdés lehetőségei. Az együttműködés és versengés. Az érzelmek vonatkozásai.
- Személyiségfejlesztés, tréningek és önismereti csoportok, coaching

Módszer: Strukturált kommunikációs gyakorlatok, szerepjáték, szakmai helyzetgyakorlatok, személy központú tréning elemek

Kötelező irodalom: -

Ajánlott irodalom:

Rogers R. Carl (2008): Találkozások- a személyközpontú csoport. Edge 2000 Kiadó,
Rudas János (2009): Javne örökösei. Fejlesztő tréningcsoportok – elvek, módszerek, gyakorlat csomagok. Lélekben Otthon Kiadó, Győr ISBN9789639771192
Rudas János (2004): Delfi örökösei. DICO Kiadó, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest ISBN 963 9494-48-8

Ajánlott honlapok: -

Évközi ellenőrzés: részvétel a tréningeken

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

**A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: -
A vizsgára való jelentkezés -**

A tantárgy neve: Szakmai gyakorlat I – II – III.			
A tantárgy angol neve: Field practise I – II – III.			
Tanszék neve: Szociális Munka Tanszék			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Szoboszlai Katalin			
Ajánlott félév	I.	II.	III.
Tantárgyi kód	EKTT-220-01L	EKTT-220-02L	EKTT-220-03L
Levelező tagozat félévi óraszám	0+40	0+40	0+40
Kredit	5	5	5
Vizsgakövetelmény	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-	-	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelező

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A hallgatók az intézményen kívüli gyakorlatok alkalmával megismerik az addiktológiai ellátás, valamint a szenvedélybetegekkel foglalkozó személyes szociális szolgáltatások rendszerét, működési mechanizmusait, valamint az alkalmazási területen végzett szakmai munka módszereit, sajátosságait.

A gyakorlat lehetőséget biztosít egy – egy alkalmazott módszer alkalmazásába való bekapcsolódásra, valamint azok elemzésére is.

Oktatás típusa: gyakorlat, csoportmunka

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói és terepoktatói, illetve intézményi visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása:

- Az addiktológiai ellátás, valamint a szenvedélybetegek szociális ellátásának működésével, a szakmai módszerek alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok bővítése
- Módszerek, technikák kipróbálása, illetve a jártasság megszerzésének segítése
- Az intézményi és szakmai kompetenciák megismerése, illetve az ezzel kapcsolatos rálátás kialakulása

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 50:50%. Az intézményen kívüli gyakorlatot az oktatási program kontakt óraként szervezi és értelmezi.

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése:

A képzőintézmény által szervezett és felkészített gyakorlati terephelyek és oktatók segítik a hallgatók tanulási folyamatát. A gyakorlati folyamat végén szervezett elemző csoport segít a hallgatóknak a megszerzett kompetenciák elmélyítésében.

A hallgató feladatai a terepgyakorlaton:

1. Alkalmazott munkamódszerek gyakorlása a szenvedélybeteg ellátásban

A gyakornok megismeri és követi a terepgyakorlati hely szakmai munkamódszereit, eljárásait. Megfigyelő munkát végez (hospitál), illetve bekapcsolódik részfeladatok elvégzésébe. A feladatokat, valamint munkáját a terepgyakorlati naplóban rögzíti, elemzi, összeveti saját tapasztalataival, irodalmi, elméleti ismereteivel.

2. Esetbemutató készítése

A hallgató egy gyakorlaton megismert esetet mutat be és elemez. Az esetbemutatóhoz használható módszerek (a tereptanárral egyeztetve): esetdokumentáció, terápiás terv dokumentáció elemzése, egyéb intézményi dokumentáció, terapeutaól, esetfelelőstől szerzett információk, pacienstől szerzett információk – interjú, résztvevő megfigyelés, hospitálás.

Az esetbemutató során a gyakorlóhely sajátosságainak megfelelően a tutor és a tereptanár közreműködésével egyeztetik a vizsgálati és elemzési szempontokat a hallgató előtanulmányait is figyelembe véve.

3. „Szakmai eljárások a szenvedélybetegek segítésében”

A dolgozat témáját a félévi kurzusok tartalmához kell igazítani, pl.:

- Elsődleges prevenció módszerei és eszközei a vizsgált szervezet gyakorlatában
- Iskolai drogprevenciós módszerek alkalmazása a gyakorlatban
- Terápiás és konzultációs módszerek a gyakorlatban
- Elérési módszerek
- Alacsonyküszöbű programok gyakorlata
- Csoportos módszerek, csoportterápiák működése, elemzése
- Krízisintervenciós módszerek a gyakorlatban
- Közösségi szenvedélybeteg ellátási modellek
- Közösségi ellátás
- Családterápiás és konzultációs technikák gyakorlata a szenvedélybeteg ellátásban
- Önszorgító közösségek jellemzői, működésük tapasztalatai
- Pszichoeducációs módszerek a szenvedélybeteg gondozásban

Az elemző esszé témáját a hallgató választja ki a ttorral és tereptanárral egyeztetve. A témának illeszkednie kell az elméleti tanulmányokhoz, illetve a gyakorlatban tapasztalt és megismert szakmai területekhez, módszerekhez is.

A hallgatók egyéni gyakorlatot teljesítenek egy szenvedélybetegeket ellátó szociális vagy egészségügyi intézményben. A terepgyakorlat 32 óra összefüggő gyakorlat.

A terepgyakorlatot feldolgozó szeminárium követi 8 órában, ahol a hallgatók megfogalmazzák reflexióikat és tapasztalataikat a terepgyakorlatról, valamint elemzik az esetbemutatókat.

A szemináriumot követően kerül sor a dolgozatok közös értékelésére és a gyakorlati jegy megszerzésére is.

Aláírás feltétele: A gyakorlati órák teljesítése, a terepnapló elkészítése, leadása, valamint az írásbeli munkák leadása.

A tárgy követelménye: gyakorlati jegy, melyet a hallgató az esetbemutatás és a dolgozat értékelése eredményével szerez meg.

Kötelező irodalom:

- Addiktológiai konzultáció a gyakorlatban. Válogatás az addiktológiai konzultánsok írásaiból. Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Ambulancia 2002. ISBN 963 204 783 4

Ajánlott irodalom:

- Az elméleti kurzusok vonatkozó irodalmi forrásai

Ajánlott honlapok:

<http://www.addiktologia.hu/>

<http://www.mat.org.hu/>

<http://ebredesek.hu/>

www.forrasesgyesulet.hu

www.macsgyoe.hu/downloads/szakmai_anyagok/szenajanlas.pdf

A tantárgy neve: Addiktológiai kutatómódszertan	
A tantárgy angol neve: Research Methods i Addictology	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kovács János	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKPT-122-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	15
Kredit	3
Vizsgakövetelmény	gyak.jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan
Az oktatás nyelve: magyar
A tantárgy órarendi beosztása:
Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve
A tantárgy státusza: kötelező
Ajánlott tanterv: Addiktológiai asszisztens Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tárgy célja: A hallgatók számára a társadalomtudományi kutatómódszertan alapfogalmainak megismertetése, az empirikus kutatás alapelveinek és felépítésének megértése, segítség a szakdolgozat módszertani megalapozásában. A hallgató képessé válik az addikciókkal kapcsolatos empirikus kutatások értelmezésére, saját empirikus kutatás megtervezésére és lebonyolítására.

Oktatás típusa: gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Alapvető társadalomtudományi kutatási elvek, módszerek és eszközök megismerése. Szakirodalom kutatási eredményeinek értelmezése. Saját empirikus kutatás tervezése, végrehajtása és bemutatása szóban és/vagy írásban

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, korábbi vizsgálatok dokumentumai/adatbázisai

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása: Addiktológiai kutatómódszertan

- A tudomány módszerei (tapasztalat/megfigyelés, probléma, hipotézis, kutatás, elméletalkotás-modell, ellenőrzés. Populáció és minta. Hiba típusok.)
- Megfigyelés

- Kísérletek. Méréselméleti alapok, kísérlettervezési fogások
- Verbális adatok megszerzése / megkérdezéses módszerek
- Kérdőív szerkesztési fogások és elvek, (attitűd)skálák,
- Pszichológiai tesztek szerkesztési elvei
- Dokumentumelemzés, tartalomelemzés
- Az esettanulmány, mint egészségügyi tudományi módszer
- Adatok (matematikai/statisztikai) elemzése,
- Alapstatisztikák, korreláció, többváltozós módszerek
- Eredmények közlése: szóbeli prezentációk,
- - írásbeli publikációk fogásai
- Kutatásetikai megfontolások

Kötelező irodalom: nincs

Ajánlott irodalom:

Módszertani szakkönyvek:

Cseh-Szombathy L., Ferge Zs.: A szociológiai felvétel módszerei. KJK, Budapest 1976

Héra G., Ligeti Gy.: Módszertan – A társadalmi jelenségek kutatása. Osiris, Bp. 2014

Horváth Gy.: A kérdőíves módszer. Műszaki, Bp. 2004

Horváth Gy.: Az értelem mérése. Tankönyvkiadó, Bp, 1991

Horváth Gy.: Vélemények mérlegen. Tankönyvkiadó, Bp, 1991

Majoros Pál: Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozóknak, avagy a kutatómódszertan alapjai. Perfekt, Bp. 2011

Rózsa S., Nagybányai Nagy O., Oláh A.: A pszichológiai mérés alapjai.

mek.oszk.hu/05500/05536/05536.pdf Letöltve: 2015.VIII.31.

Tóvári Judit: A szellemi munka technikája : a szakirodalom keresése : hivatkozások és irodalomjegyzék készítése. - Nyíregyháza : Dialógus, 1999.

Példák az addiktológia területéről:

Bodrogi Andrea, Gordos Edina, Bulyáki Tünde: Közösségi modell az alkoholbetegek gyógykezelésében. Psychiatria Hungarica 2003, 18(2): 115-126.

Szili Iona: Depressziós betegek és családtagjaik interperszonális kapcsolati stílusának összefüggése megküzdési stratégiáikkal. Psychiatria Hungarica 2000, 15(5):560-565.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0021_21_kutatastervezes/adatok.html

Évközi ellenőrzés: évközi hallgatói kutatómódszertani beszámolók

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Kötelezően választandó kurzusok

A tantárgy neve: Krízisellátás, krízisintervenció a szenvedélybeteg ellátásban	
A tantárgy angol neve: Food Crisis, crisis intervention care for addicts	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKPT-123-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az addiktológiai konzultáns hallgató megismerkedik a krízisellátás társintézményeivel, a krízisek felismerésének lehetőségeivel, beavatkozási módokkal, etikai megfontolásokkal.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése a szenvedélybetegség és a krízishelyzetek összekapcsolódásának vonatkozásairól. Rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom kutatás.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: szakirodalom, jegyzetek,

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat

A tantárgy részletes leírása:

1. Krízisek és szenvedélybetegség összefüggései. Krízis kialakulásának okai, folyamata, kimenete I.
2. Krízisek és szenvedélybetegség összefüggései. Krízis kialakulásának okai, folyamata, kimenete II.
3. Krízishelyzetek megjelenése, felismerése. Krízisintervenció vagy sürgősségi ellátás?
4. A krízisintervenció eszközrendszere
5. A krízisellátás lépcsőfokai
6. A krízisintervenció helye az ellátó rendszerben
7. A krízisellátás társintézményei

8. A természetes támogató rendszer, az egészségügyi- és szociális ellátás kapcsolódási pontjai a krízishelyzetek kezelésében
9. Team-munka szerepe a kríziskezelésben
10. Kríziskezelés etikai vonatkozásai. Dilemmák, akadályok.

Kötelező irodalom:

Hajduska Mariann (2008) Krízislélektan ELTE Eötvös Kiadó, Bp.

A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet Szociális munka egyénekkal és családokkal – esetmunka NCSSZI Bp. 2004.

Ajánlott irodalom:

Dr. Ráz József (2008) Addiktológia Kiadó: Semmelweis Egyetem Eü. Főisk. Kar

Háziorvosok addiktológiai alapképzése (jegyzet) OAI 2003.

Ajánlott honlapok: -

Évközi ellenőrzés: évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: hallgatói kiselőadások elfogadása, értékelése, esetfeldolgozás – írásbeli beadandó dolgozat

A vizsgára való jelentkezés: -

A tantárgy neve: Kockázati magatartások	
A tantárgy angol neve: Risk Behaviors	
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Zolnai Erika	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKPT-124-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: A hallgatók számára betekintés nyújtani az addikciók irányába való veszélyeztettség életkori, társadalmi meghatározottságába, a kockázati magatartások szociodemográfiai meghatározottságáról, és a különböző addikciókkal való összefüggésiről.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: képessé válik az addikciók társadalmi hátterét értelmezni, a szerhasználat folyamatában a kockázati tényezőket felismerni, ez hozzájárul a preventív szemlélet és a rendszerekben való gondolkodás képességének kialakulásához.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, ppt, filmek, képek szemléltetése

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása:

1. A kockázati magatartások kutatása, eredmények
2. Szociodemográfiai adatok, életkori sajátosságok szerepe
3. A veszélyeztető és védő faktorok szerepe az addikciók alakulásában
4. A társadalmi kontextus, kockázati és az élménytársadalom

5. Kapcsolathálók és droghasználat, a kockázati csoportok szcénái és terei
- 6-7. A droghasználat szinterei: kockázatos lehetőségeket biztosító tényezők
8. Átmenetek a droghasználat formái között
- 9-10. Droghasználó narratívák, az ágens, a magyarázat

Kötelező irodalom:

Rácz József: Kockázati csoportok, kockázati droghasználat: szociálpszichológiai kutatási mozaikok (1) <http://elte.academia.edu/JozsefRacz>

Rácz József (1999): Addiktológia. Tünettan és intervenció. HIETE, Budapest.

Elekes Zsuzsa (2009): Egy változó kor változó ifjúsága L'Harmattan Budapest

<http://www.tarki.hu:8080/drogkutatas/tanulmánytar/elekes-zsuzsanna-egy-valtozo-kor-valtozo-ifjusaga-fiatalok-alkohol-es-egyeb-drogfogyasztasa-magyarorszagon-espad-2007>

Ajánlott irodalom:

Elekes Zsuzsa (2005) A drogfogyasztás elterjedése és a fogyasztásra ható társadalmi tényezők iskolában tanuló fiatalok körében Demográfia, 2005. 48. évf. 4. szám 345–374.

http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2005_4/Elekes%20Zsuzsa_tan.pdf

Elekes Zsuzsanna (2005): „A drogfogyasztás nemek közötti különbözőségei és hasonlóságai” in: Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről, 2005. Nagy Ildikó, Pongrácz Tiborné, Tóth István György, (szerk.). Budapest: TÁRKI, Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, Pp. 177–193.

http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/szerepvalt_2005_elekes_081029.pdf

Kockázati magatartásformák a kiskorúak által legnézettebb televíziós műsorokban (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer-használat, szerencsejáték) 2008

http://mediatanacs.hu/dokumentum/1837/kockazati_magartasformak_20080524.pdf (2013. január 21.)

Rácz József (2001): Kockázati magatartások elemzése injekciós droghasználókkal készült kvalitatív interjúk feldolgozása alapján, MTA Pszichológiai Kutatóintézet

<http://elte.academia.edu/JozsefRacz>

Ajánlott honlapok:

<http://www.kekpont.hu/>

Évközi ellenőrzés: megbeszélés

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Családpatológia és szenvedélybetegségek	
A tantárgy angol neve: Family Pathology and Addiction	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Oroszné Pál Zsuzsanna	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKPT-125-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	Gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései

A hallgatók számára világossá tenni a családi működés diszfunkcióinak és a kémiai szerhasználat összefüggéseit. A speciális családdinamikai és családpatológiai ismeretek segítik megérteni azokat a folyamatokat, melyek a kémiai szerhasználatához vezetnek.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Családi rendszerszemlélet, tranzakcióanalitikus fogalmak jelenségek megértése; családon belüli játszmák, intropersonális hálók működése, kodependencia és addiktív viselkedés összefüggésének megértése. Felismeri és értékeli a családot, mint védő faktor szerepét. Felkészül a család támogatására, amikor szenvedélybeteg a szülő, és a szükséges gyermekvédelmi lépésekre. Képes előítéletek és ítélezés nélkül fordulni a család minden tagja felé.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, filmjegyzetek

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása:

- 1-2. A család, mint rendszer működése és az addikciók – a diszfunkcionális család
3. A „drogos család” specifikumai, gyermek szerepek a családban

- 4. Társfüggőség a családban
- 5-6. Alkoholizmus és társfüggőség kodependencia
- 7-8. Az alkoholista és drogos játszmák
- 9-10. Családfelépülési modellek

Kötelező irodalom:

Sárváry Andrea (2011): Egyén a családban - A családpszichológia alapjai Debreceni Egyetemi Kiadó
Klein, Hans (2001): Alkoholfüggés és családgondozás Koinonia Kolozsvár

Ajánlott irodalom:

E. Berne (2009): Emberi Játszmák, Háttér Kiadó Budapest
Gorell Barnes, Gill (2004): Család, terápia és gondozás, Animula Kiadó, Budapest
Insoo Kim Berg (2001): Konzultáció sokproblémás családokkal. Animula Kiadó, Budapest,
J. G. Woititz ():Alkoholbetegek felnőtt gyermekei

Ajánlott honlapok: <http://www.kekpont.hu/>

Évközi ellenőrzés: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

Vizsgáztatási

A tantárgy neve: Az alacsonyküszöbű szolgáltatások és a közösségi ellátás módszertana	
A tantárgy angol neve: Methods of Low Threshold Services and Community Service	
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Patyán László	
Ajánlott félév	II.
Tantárgyi kód	EKTT-221-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Általános: A közösségi ellátás és alacsonyküszöbű szolgáltatások alapjainak elsajátítása.

Speciális: A közösségi és alacsonyküszöbű ellátások szakmai tartalma, módszertani alapelemei, tevékenységformái megismerése.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése a közösségi és alacsonyküszöbű ellátások szemléletéről, céljáról, feladatáról, tevékenységi formáiról. Rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalmi áttekintés.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat, addiktológiai kutatások

A tantárgy részletes leírása:

1. A közösségi ellátás kialakulása, indokoltsága, ellátottak köre.

2. A közösségi ellátás személeti kerete, vezérelve, célja, feladata, szakmai tartalma, módszertani alapelemei, tevékenységformái
3. A közösségi ellátás működési módja, igénybevétel, kapcsolattartás, dokumentáció, adminisztratív teendők
4. A közösségi ellátás etikai normái, résztvevők jogai, kötelezettségei
5. Értékelés, minőségügyi megfontolások, az ellátás várható hatása
6. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások szemlélete, fogalmi megközelítése. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások célja, lényege, vezérelve
7. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások általános jellemzői, biztosításának elsődleges feltételei
8. Alacsonyküszöbű tevékenységi formák, ártalomcsökkentés
9. Dokumentáció, adminisztratív feladatok
10. Értékelés, minőségügyi megfontolások, a szolgáltatás várható hatása

Kötelező irodalom:

Országos Addiktológiai Módszertani Munkacsoport (2011): Szakmai ajánlás a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű szolgáltatások részére. Nemzeti rehabilitációs és szociális hivatal, Bp.

Országos Addiktológiai Módszertani Munkacsoport (2011): Szakmai ajánlás közösségi ellátás szenvedélybetegek részére. Nemzeti rehabilitációs és szociális hivatal, Bp.

Ajánlott irodalom:

Demetrovics Zsolt (szerk.) (2009): Az addiktológia alapjai II., ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Demetrovics Zsolt (2007): A droghasználat funkciói, Akadémiai Kiadó, Budapest.

Eric Berne (1984): Emberi játszmák, Háttér kiadó, Budapest.

James O. Prochaska, John C. Norcross, Carlo C. DiClemente (2009): Valódi újrakezdés, Ursus Libris Bt. Budapest.

Kelemen Gábor (2001): Szenvedélybetegségek, család, pszichoterápia, Pro Pannonia Kiadó Alapítvány, Pécs.

Kelemen Gábor (2011): Átlendülés, Vázlatok a klinikai szociális munkához, Animula Kiadó, Budapest.

Kun B., Felvinczi K. (szerk.) (2010): Szabályozás a célzott és indikált prevenció területén I. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.

Székely Ilona (2003): Tárgykapcsolat-elmélet családterápiában, Animula Kiadó, Budapest.

Ajánlott honlapok:

<http://www.ndi-szip.hu>

<http://drogfokuszpont.hu>

<http://addictus.blog.hu/>

<http://www.tebolyda.hu/>

Évközi ellenőrzés: évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: hallgatói kiselőadások elfogadása, értékelése + eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Intravénás droghasználat	
A tantárgy angol neve: Intravenous Drug Abuse	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Erdélyi Ágnes	
Ajánlott félév	III.
Tantárgyi kód	EKPT-127-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Speciális ismereteket, áttekintés nyújtani az intravénás droghasználathoz kapcsolódó egészségügyi, pszichés, és szociális problémákról.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése az intravénás droghasználat epidemiológiai és szociodemográfiai jellegzetességeiről, ismeretek szerzése a hatékony prevenció és segítség alkalmazásához. Szakirodalmi áttekintés.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, vetítés

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat, addiktológiai kutatások

A tantárgy részletes leírása

1. Intravénás droghasználat jellemzői. Epidemiológiai adatok. Speciális csoportok drogérzékenysége. Szociálpszichológiai modellek.

2. Intravénás droghasználat és fertőző betegségek: HIV/AIDS, hepatitisek, bakteriális fertőzések és annak szövődményei. Droghasználattal összefüggő halálesetek.
3. Ártalomcsökkentés szemlélete. Gyakorlati ismeretek, szubsztitúciós kezelések, tüssere programok, megkeresési modellek.
4. Terápiás lehetőségek: detoxifikálás, pszichoterápiás módszerek, szocioterápiák
5. Rehabilitációs intézmények, terápiás közösségek, alternatív lehetőségek, a reszocializáció elősegítése

6-10. Drogambulancia tapasztalatainak ismertetése.

Kötelező irodalom

Demetrovics Zsolt: Az Addiktológia alapjai III.

Ajánlott irodalom:

Rosta Andrea: A deviáns viselkedés szociológiája

Norman E. Zinberg: Függség és kontroll

Buzai Borbála: Sárkányos lány

Évközi ellenörzés: évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: hallgatói kiselőadások elfogadása, értékelése + eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Szociálanropológia	
A tantárgy angol neve: Social Anthropology	
Tanszék neve: Társadalomtudományi Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	III.
Tantárgyi kód	EKTT-222-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az addiktológiai konzultáns hallgatóknak bevezetést adni a kulturális antropológiába. A kulturális antropológia szemlélete: holisztikus, összehasonlító és relativisztikus, mely szemléletén keresztül a kultúrának újabb aspektusai tárulhatnak fel. A leendő addiktológiai konzultánsoknak szükségük van olyan szemléletre, amelyre alapvetően a más kultúrák iránti megértés, a kulturális érzékenység jellemző. Segítő foglalkozásúaknak a kurzus betekintést adhat – rendszerszemléletbe ágyazva – a kliens mikro és makrovilágának a megértésébe. Az addikciók kulturális hátterének áttekintése a szociál-, a pszichológiai és az orvosi antropológia területéről választott és hasznosnak ítélt példák és módszerek bemutatásával a leginkább megvalósítható. Alkalmazott antropológiai esetelemzések révén a kurzus megvilágítja a szemléletmód egészségügyi praxisban adódó applikálásának lehetőségét, előmozdítva ezzel a szakmai szocializáció aktuálissá tételét.

Oktatás típusa: elmélet + gyakorlat

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: A hallgató megismerkedik a szociálanropológiai szemléletmóddal, képesség válik az addikciók világát komplex, szociális helyzetként érzékelni, az addiktív viselkedést egyéni, társas és társadalmi dimenziójában egyaránt értelmezni.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1.2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, multimédia

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás:

- Dobos, A.: *Philosophical Hermeneutical Implications in Geertz's Anthropology*. In: Anthropolis 3.2 2007. 124-135.o.
- Dobos, A.: *Use of Hermeneutics in Dealing with Cultural Diversity* in: M. Onorati - F. Bednarz (eds): *Building Intercultural Competences*. Acco, Leuven, 2010. p. 55-67 ISBN 978-90-334-7971-7
- Dobos, A – Nagy, E.: *Briding the gap – new context for sensitivity building in intercultural settings*. Communication and Interdisciplinarity in Education. Conference Paper 2012 ISBN 978-973-664-599-0 Faculty of Humanities, Politics and Administrative Sciences, "Vasile Goldis" Western University of Arad
- Nagy, E. – Dobos, A.: *Risk and sense of strangeness in late modern society – the experience of strangeness in the individual - institution interactions*. In: F. Bignami - M.G. Onorati (eds): *Intercultural Competences in Vocational Educational Training*. Egea, Milan, 2014. pp: 99-113 ISBN: 9788823844193

A tantárgy részletes leírása

1. Bevezetés a szociálintropológia jelenségvilágába, történetébe
2. Kultúra újratöltve: inter-, multi-, és transzkulturális fogalmak, programok. Szuperdiverzitás és interszekcionalitás.
3. A kulturális sokszínűség 21. századi kihívásai. Globalizáció és egészség kapcsolata.
4. Kultúra – egészség – betegség; a társadalomba ágyazott test.
5. Az idegen-problematika és relevanciája az egészségügyben.
6. Az addikció kultúrtörténete
7. A drogok kultúrantropológiája. A „drogos életvilág” szcénái
8. A viselkedéses addikciók társadalomtudományi kontextusai
9. Az interpretatív antropológiai ill. értelmező, diszkurzív társadalomtudományi megközelítésben gyümölcsözőnek bizonyuló analógiák az addiktológiai konzultáns szakemberek mindennapi praxisának vonatkozásában.
10. Összefoglalás, következtetések, határfeszítő kérdések.

Kötelező irodalom:

- Mészáros J. (szerk.): *Antropológiai felületek – egy kortárs szemléletmód fejezeteiből*. Budapest, SE-ETK, 2007.
- Rác Zózsef: *Kvalitatív drogműhelyek*. Budapest, L'Harmattan, 2006

Ajánlott irodalom:

- Helman, D.G.: *Kultúra, egészség és betegség*. Budapest, Melánia, 1998.
- Bohannan-Glazer: *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*. Budapest, Panem, 1997.
- Lázár, I. - Pikó, B.: *Orvosi Antropológia*. Medicina, Bp., 2012.
- Foucault, M.: *Elmebetegség és pszichológia. A klinikai orvoslás születése*. Corvina, 2000.
- Buda Béla: *Szenvedélyeink*. SubRosa Kiadó. Budapest, 1995.
- Lajtai László: *Drogok a kulturális és pszichiátriai antropológia szemszögéből*. Belügyi Szemle XLVII, 1999. június 29.
- Descola-Lenclud-Severi-Taylor: *A kulturális antropológia eszméi*. Budapest, Századvég, 1994.
- Biczó Gábor (szerk.): *Antropológiai irányzatok a második világháború után*. Csokonai, Debrecen, 2004.
- Dr. Máté Gábor: *A sóvárgás démona*. Libri, Bp. 2012
- Kubiszyn Viktor: *Drognapló*. József Műhely, Bp. 2012.

Ajánlott honlapok: -

Évközi ellenőrzés: -

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Viselkedéses addikciók	
A tantárgy angol neve: Behavioral Addictions	
Tanszék neve: Pszichológia Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Zolnai Erika	
Ajánlott félév	III.
Tantárgyi kód	EKPT-128-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

A tantárgy órarendi beosztása:

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai Konzultáns Szakirányú továbbképzés

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A viselkedéses függőségek jellegzetességeinek megismerése. Az addikciós súlyos személyiségtorzító hatását szemléltetjük egy a társadalom által nem elutasított addiktív magatartáson keresztül (munkamánia). Nem kémiai függőségen alapuló addikciók sajátosságainak megértése, a pszichés függőség kialakulásának és jelentőségének felismerése.

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: A hallgató megismeri a viselkedésfüggőségek szociális, pszichés hátterét, patológiáját, diagnosztikai lehetőségeit, és a kezelés útjait. Képesség válik megfelelő súllyal értékelné a közösségi szempontból közvetlenül nem káros addiktív viselkedések jelentőségét, megfelelő értékrendet közvetíteni a család, iskola, társadalom irányába.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, filmek ppt

Tárgyi vonatkozású tanszéki tudományos kutatás: TDK, szakdolgozat,

A tantárgy részletes leírása:

1. A viselkedéses addikciók meghatározása, fő típusai (kompulzív, impulzív) (2 óra)
2. Kóros játékszenvedély, mint impulzuskontroll zavar (egyéb impulzus kontroll zavarok) (2 óra)
3. Munkamánia (2 óra)
4. Hajtépés, körömrágás, szexuális addikciók (1 óra)
5. Evéssel és testtel kapcsolatos addikciók (sport, egészség, testi dismorfia) (2 óra)
6. Kompulzív vásárlás, lopás, gyűjtögetés, internet függőség (2 óra)

Kötelező irodalom:

Demetrovics Zsolt, Kun Bernadette (2010): Az addiktológia alapjai IV. - Viselkedési függőségek
ELTE Eötvös Kiadó,

Ajánlott irodalom:

Borbély Tibor Örs – Pecze Mariann A MUNKAFÜGGŐSÉG (WORKAHOLISM) SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉSE in Addictologia Hungarica 2006/4, 359-381 old.
http://www.addiktologia.hu/article_pdf/122.pdf

Balázs H. Kun B. Demetrovics Zs. (2009): A kóros játékszenvedély típusai Psychiatria Hungarica 2009, 24 (4): 238-247

http://www.eski.hu/civiltajekoztatas/cikkek_csatolt/koros-j-tipusai.pdf

Németh A.- Gerevich J. (szerk) (2000) Addikciók Medicina Könyvkiadó, 2000

Ajánlott honlapok:

<http://www.tarki.hu:8080/drogkutatas>

<http://www.drogproblema.hu/index.php/szakembereknek/szakmai-anyagok-cikkek-konyvek>

Évközi ellenőrzés: nincs

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A gyakorlati/szemináriumi jegy megszerzésének feltételei: eredményes ZH

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Önsegítő közösségek, 12 lépéses programok és terápiás rezsimek	
A tantárgy angol neve: Self help commons and 12 steps programs and therapy	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	III.
Tantárgyi kód	EKPT-126-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai konzultáns Szakirányú továbbképzés

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: A hallgatók számára speciális ismereteket nyújtani az önsegítő közösségek működéséről, az addikciók kezelésében betöltött szerepükről, és az alkalmazott intervenciók lényegéről, szerepéről.

Általános: Az önsegítő mozgalmak megismerése az addiktológia területén

Speciális: Az önsegítő közösségi gyakorlati működésének megismerése

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése a z önsegítő közösségek és mozgalmak elméletéről és alkalmazási területiről. A rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom tanulmányozása.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, ppt anyagok, web lapok

A tantárgy részletes leírása:

1. Az önsegítő mozgalmak létrejöttének történeti áttekintése.
2. Az önsegítő anonim mozgalom és a 12 lépéses programok filozófiája és módszerei.
3. Az önsegítő mozgalmak hatása a professzionális segítségre.

4. Az önsegítő csoportok szerepe az addiktív problémák kezelésében
5. Az AA csoportok működésének alapelvei
6. A 12 lépéses programok felépítése
7. Önsegítő mozgalmak Magyarországon
8. Az önsegítő csoportok különböző formái (NA, Al-teen, Al-anon)
9. Minnesota modell bemutatása
10. Az önsegítő csoportok létrejöttének támogatása

Kötelező irodalom:

Önsegítő csoportok Fridli Judit (szerk) Országos Egészségvédelmi Tanács Drog-program Bp.1989

Gerevich József (szerk.) Közösségi mentálhigiéné Kiadó: Animula Kiadó 1997

Önsegítő és absztinenciaszövetségek a Deutsche Hauptstelle gegen die Suchtgefahren (DHS) keretében In: Szenvedélybetegségek. - ISSN 1217-8527. - 1996. 4. évf. 1. sz., p. 39-41.

Self-help, azaz önsegítő csoportok / Csató Zsuzsa In: Egészségnevelés . - ISSN 0073-4004. - 1990. 31. évf. 1. sz., p. 33.

Évközi ellenőrzés: Évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: Az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A tantárgy neve: Pszichoedukációs módszerek a szenvedélybeteg ellátásban	
A tantárgy angol neve: Psychoeducation methods in addict service	
Tanszék neve: Pszichológiai Tanszék	
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kiss János	
Ajánlott félév	III.
Tantárgyi kód	EKPT-129-00L
Levelező tagozat félévi óraszám	10+0
Kredit	2
Vizsgakövetelmény	gyakorlati jegy
Kötelező előtanulmányi rend	-

A félév oktatói: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet aktuális félévére szóló tantárgyfelosztás alapján.

A tantárgy meghirdetési gyakorisága: mintatanterv szerint aktuálisan

Az oktatás nyelve: magyar

Levelező tagozat: aktuális konzultációs rend szerint tömbösítve

A tantárgy státusza: kötelezően választható

Ajánlott tanterv: Addiktológiai konzultáns Szakirányú továbbképzés

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az addiktológiai konzultáns hallgató megismerkedik a pszichoedukáció eszközrendszerével, alkalmazási lehetőségeivel a prevenció különböző szintjein. Pszichoedukációs eszközök készítése és alkalmazása, csoportok vezetése, család, hozzátartozók bevonása a rehabilitációba

Oktatás típusa: elmélet

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája: Folyamatos évközi ellenőrzés hallgatói kiselőadások tartásával és megbeszélésével. Az oktatásra vonatkozó hallgatói visszajelzések és javaslatok évenkénti kiértékelése.

Elsajátítandó alkalmazási /rész/készségek és /rész/kompetenciák leírása: Ismeretek szerzése a z önsegítő közösségek és mozgalmak elméletéről és alkalmazási területiről. A rendszerszemlélet erősítése. Szakirodalom tanulmányozása.

Kontaktórák és az órán kívüli terhelés aránya: 1:2

Tanulmányi segédanyagok, az oktatás segítése: könyvek, jegyzetek, ppt anyagok, web lapok

A tantárgy részletes leírása:

1. A pszichoedukáció módszertana
2. A strukturált tájékoztatás és hatása a compliance-ra
3. Az edukáció megkezdésének időpontja, megválasztása
4. Az edukáció hatása a visszaesések megelőzésére, kezelésére, szabályok betartására,

5. Együttműködés a társszakmákkal (network módszer)
6. Az ellátott és a család, illetve a közvetlen környezet edukációja
7. A hozzátartozók bevonása a gondozásba
8. Az edukáció használata a rehabilitációban.
9. Egészségügyi szakember bevonása a pszichoedukációba.
10. Kompetencia-határok.

Kötelező irodalom:

Rácz József (2004): Addiktológia. Tünettan és intervenciók. Budapest, Semmelweis Egyetem.

ISBN:963 7152 54 7, oldalak: 9-64, 89-176

Kelemen Gábor (2001): Szenvedélybetegség, család, pszichoterápia. Pécs, Pro Pannonia Kiadói Alapítvány.

ISBN: 963 9079 69 3, oldalak: 5-262

Évközi ellenőrzés: Évközi hallgatói kiselőadások tartása, megbeszélése

Az aláírás megszerzésének feltételei: Az órák rendszeres látogatása (min. 80%)

A vizsgára való jelentkezés: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint.

A Kari Tanács 42/2015. (10.13.) határozata

A szakdolgozat elkészítésének általános rendje a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán

A szakdolgozat

A szakdolgozat a szakképzettségnek megfelelő, a szakmai tárgyakhoz kapcsolódó dolgozat, amely a hallgató alapos tárgyi ismereteit bizonyítja, elkészítésével a hallgatónak tanúsítani kell, hogy tanulmányai során elsajátította a könyvtárhasználat és az irodalomkutatás alapjait, valamint egy szakmai kérdés feldolgozása kapcsán képes saját önálló véleményét szabatosan és tömören megfogalmazni, és azt megfelelő írásos formában dokumentálni, továbbá bírálóbizottság előtt szóbeli vitában sikeresen megvédeni.

A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata 26. §-a írja le a diplomamunkával (szakdolgozat) kapcsolatos általános tudnivalókat utalva arra, hogy a részletes szabályokat a Kari szakdolgozat szabályzatban kell meghatározni.

A DE TVSZ Kari melléklete 14. § foglalkozik a kari specialitásokkal.

A fenti dokumentumokban foglaltakra figyelemmel a DE Egészségügyi Karán a szakdolgozat készítés általános rendje az alábbi:

I. A szakdolgozat készítés célja

Az adott szak képesítési, vagy az adott szak szakirányának megfelelő képesítési követelmények általános része tartalmazza a szakdolgozat készítés célját. A szakdolgozat készítés fő célja a könyvtárhasználat, a modern irodalmazás módszereinek elsajátítása, a megszerzett ismeretek alapján szintetizálás, az adott kérdéskörben önálló, konstruktív véleményalkotás, valamint, hogy a hallgató az adott témakörben bizonyítsa a hazai és külföldi szakirodalmi tájékozottságát, elemző és értékelő készségét. További cél, hogy a hallgató bizonyítsa elméleti és módszertani felkészültségét az alap- és mesterképzésben, illetve szakirányú továbbképzésben felvett tárgyakból.

II. Követelmények

- II.1. A szakdolgozat témája valamely a szakon oktatót diszciplína aktuális problémakörét ölelje át.
- II.2. A szakdolgozati téma kimunkálása során fel kell használni a témával kapcsolatos legújabb hazai irodalmat és legalább egy összefoglaló külföldi közleményt, amennyiben a témának van nemzetközi irodalma.
- II.3. A szakdolgozat terjedelme **70 000 - 126 000** karakter szóköz nélkül (**kb. 25 - 45 oldal**).
- A terjedelemben beszámít a dolgozat összes alkotóeleme kivéve a mellékletet (pl. címlap, tartalomjegyzék, irodalomjegyzék, **lábjegyzet**, tárgymutató).
- A dolgozatot egyoldalasan, **A4 méretű papírra**, az alábbi beállításokat alkalmazva kell elkészíteni.
- Margók:* belső, külső, felső és alsó 2,5 cm; kötőmargó spirálozáshoz 0,5 cm, kötéshez 1 cm.
- Betűtípus:* szövegtörzs: Times New Roman; címek, alcímek: Times New Roman vagy Arial
- Betűméret:* szövegtörzs: 12 pont.

Sortávolság: szimpla (1).

Bekezdés: sorkizárt, az első sor 1,25 cm behúzással, automatikus elválasztással (elválasztási zóna 0.3 cm).

Oldalszámolás: arab számokkal, alul, kívül.

Fejezet- és alfejezetcímek: félkövér és dőlt 18, 16, 14 pontos betűvel, balra igazítva, numerikus, többszintű számozással.

Lábjegyzetek: 8 pontos dőlt betűvel, mindig a hivatkozás oldalán.

A maximált terjedelemben beletartoznak a szövegben szereplő táblázatok és az irodalomjegyzék. Az ábrákat, amennyiben a terjedelem velük együtt meghaladná a fent meghatározott terjedelmet a szakdolgozat mellékleteként kell feltüntetni megfelelő számozással és ábrafeliratokkal, így nem számítandók be a szakdolgozat terjedelmébe.

II.4. A szakdolgozat általános formai követelményei:

külső borítólapon közepén:	Szakdolgozat
külső borítólapon alsó harmadában:	a hallgató neve, alatta a beadás éve
az első belső borítólapon felső részén:	Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar
az első belső borítólapon közepén:	a szakdolgozat címe,
az első belső borítólapon jobb alsó harmadában:	a hallgató neve, alatta: a szak neve, alatta: a beadás éve.

a második belső borítólapon közepén: A szakdolgozat a Debreceni Egyetem Egészségügyi KarTanszékén készült.

(Tanszékvezető:.....)

Konzulens: (és munkahelye, ha nem a Kar oktatója)

feliratok szerepelnek.

A szakdolgozatok elkészítésének további formai követelményeit az 1. melléklet (A szakdolgozatok ajánlott szerkezeti felépítése, valamint a hivatkozások és az ábrák, táblázatok elkészítésének követelményei) tartalmazza.

A szakdolgozat bekötött példányához csatolni kell egy nyilatkozatot, melyben a szerző aláírásával tanúsítja, hogy a szakdolgozat a saját, önálló munkája. A Plágium Nyilatkozatot a szakdolgozatban a Tartalomjegyzék elé kell bekötni (2. számú melléklet).

II.5. A szakdolgozatot 1 példányban bekötve, és **1 példányban** elektronikus adathordozón (CD-n, egybe szerkesztett pdf fájlban, amelynek neve a szerző neve ékezetek nélkül) kell elkészíteni.

II.6. A hallgató a tanszékvezető külön engedélye alapján angol, vagy német nyelven is írhatja a szakdolgozatot.

II.7. A szakdolgozat tartalmi, szerkezeti, bibliográfiai, empirikus módszertani követelményeit, az értékelés általános szempont rendszerét a témák meghirdetésével egy időben a Kar (az intézet) honlapján közzé kell tenni.

III. A Debreceni Egyetem Egészségügyi Kara által biztosított feltételek

- III.1. A Tanszékek a hallgató témaválasztásának megkönnyítésére szakdolgozati témajegyzéket készítenek a konzulens nevének feltüntetésével. A témajegyzéket közzéteszik a Kar (intézet/tanszék) honlapján. A szakdolgozatok témáit oly módon kell meghirdetni, hogy azok a képzési céllal összhangban legyenek és kielégítsék a gyakorlati igényeket. A meghirdetett témákon kívül, tanszékvezetői jóváhagyással, más témák is választhatók. Kívánatos, hogy a szakdolgozati témák a képzésben oktatott főbb tudományágak témaköreiből kerüljenek ki.
- III.2. A témalista nyilvánosságra hozatalának végső határideje március 15., illetve október 15.
- III.3. A választott téma kidolgozását a tanszékvezető által kijelölt konzulens segíti, aki egyben ellenőrzi is a II.7. pontban írt kari követelmények teljesülését.
- III.4. A szakdolgozatot készítő hallgató használhatja az Egyetem és a Kar könyvtárát és annak szolgáltatásait. A hallgató igénybe veheti külön beosztás alapján a Kar informatikai lehetőségeit.
- III.5. A szakdolgozat előállításához, az ábrák és táblázatok elkészítéséhez a kar nem nyújt külön segítséget, ezek költsége a hallgatót terheli.
- III.6. Rendkívül méltányolandó esetben az Intézet a rendelkezésére álló osztott költségvetési keretből a szakdolgozat készítéshez külön kérelem és elszámolás alapján támogatást adhat.

IV. A szakdolgozat elkészítésének rendje

- IV.1. A szakdolgozat témájaként választható bármely kiírt téma. A hallgató alapképzésben, a hét féléves képzésben a IV. félév, a nyolc féléves képzésben az V. félév szorgalmi időszakának végéig, a mesterképzésben résztvevő hallgató a II. félév szorgalmi időszakának kezdetéig, szakirányú továbbképzésben a szorgalmi időszak 7. hetének végéig köteles a témaválasztást igazoló – a tanszékvezető és a konzulens aláírásával ellátott – szakdolgozati témalap egy példányát illetékes **tanszékhez**/intézethez leadni.
- IV.2. A szakdolgozatot készítőkről a téma és a konzulens megnevezésével **tanszéki és** intézeti nyilvántartást kell vezetni.
- IV.3. Szakdolgozati téma módosítására ill. megváltoztatására alapképzésben a VI. félév végéig, mesterképzésben a II. félév szorgalmi időszakának végéig, szakirányú továbbképzésben az első félév szorgalmi időszakának végéig van lehetőség.
- IV.4. A hallgató az illetékes tanszék vezetőjénél kezdeményezheti nem kiírt szakdolgozati téma választását. A tanszékvezető egyetértése esetén a IV. 1. pontban leírtak szerint kell eljárni. A konzulens kijelöléséről az illetékes tanszék vezetője gondoskodik.
- IV.5. A hallgató a szakdolgozat készítés ideje alatt rendszeresen kapcsolatot tart a konzulensével, de legalább három alkalommal köteles a konzulensével konzultálni, melyet a konzulens a Szakdolgozati témalapon (3. melléklet) aláírásával igazol.

A konzulens irányítja és értékeli (amennyiben a szakdolgozat a mintatantervben tantárgyként szerepel) a hallgató munkáját, valamint eligazítást ad a szakdolgozat végső formájának elkészítéséhez.

- IV.6. A szakdolgozat benyújtásának végső határideje november 15., illetve április 15. A szakdolgozatot a II.5-ben leírtak szerint elkészítve átvételi elismervény ellenében a Tanulmányi Adminisztrációs és Diáktanácsadó Irodában kell leadni a Szakdolgozati témalappal együtt, melyen a konzulens aláírásával igazolja, hogy a szakdolgozat leadható.
- IV.7. A IV.6.-ban írt határidő jogvesztő határidő. Különösen indokolt esetben – kérvény benyújtásával - külön eljárási díj fizetése mellett további 10 munkanap haladék adható. Elmulasztása esetén a hallgató záróvizsgára nem bocsátható, a hallgató a következő záróvizsga időszakban tehet záróvizsgát.
- IV.8. A szakdolgozatok értékelését az illetékes intézet szervezi. A leadott szakdolgozatokat az Intézet azonosítóval látja. A bíráló személyét a témát kiíró tanszék vezetője jelöli ki. A bíráló az adott szakterületen jártas (lehetőleg egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkező, kivételes esetben az adott szakterület elismert szaktekintélye) szakemberek. A bíráló 1 oldalas szöveges értékelést utalva az 1-5. fokozatú érdemjegyre. A konzulens és a bíráló nem lehet ugyanaz a személy.
- IV.9. Az értékelésben utalni kell:
- a szakdolgozat tartalmi (elméleti ill. irodalmi megalapozottság, ismeretanyag, interdiszciplináris megközelítés, logikai elemek, önálló gondolkodás, hipotézisek helyessége, adatfeldolgozás korszerűsége, stb.) elemeire,
 - a szakdolgozat következtetéseinek és javaslatainak gyakorlati alkalmazhatóságára, ill. kutatási értékeire.
 - a szakdolgozat formai (szerkezet, arányok, kivitel, stílus, nomenklatúra, helyesírás, szemléletesség, stb.) elemeire.
- IV.10. Az értékelést az erre a célra szolgáló „Szakdolgozat értékelő” lapon (4. melléklet) kell elvégezni, melyet a felkéréskor az intézet küld meg a bírálónak. Az értékelő lapot 1 eredeti példányban és elektronikusan kell a bírálónak kitölteni, aláírni és visszaküldeni.
- IV.11. **A szakdolgozat védésre bocsátható, ha a bíráló legalább elégségesre értékelt a szakdolgozatot. Amennyiben a kijelölt bíráló elégtelenre értékelt a szakdolgozatot, a témát kiíró tanszék vezetője 3 munkanapon belül két újabb bírálót jelöl ki. Az újabb bírálatot az opponensek 3 napon belül készítik. Amennyiben az új bírálók közül legalább az egyik elégségesre értékelt a szakdolgozatot, a szakdolgozat védésre bocsátható, ha mindketten elégtelenre értékelik a dolgot a hallgatónak a szakdolgozatot át kell dolgoznia vagy új szakdolgozati témát kell választania.**
- A szakdolgozatok megvédését – azokon a szakokon, ahol a szakdolgozat elkészítése és eredményes megvédése a záróvizsgára bocsátás feltétele – az illetékes intézet szervezi. A szakdolgozat megvédése **legalább 3 tagú bizottság vagy – ahol a szakdolgozat véde a záróvizsga része – záróvizsga bizottság** előtt történik. Ennek tagjai lehetnek: a tanszékvezető ill. helyettese, a tárgy előadói, a konzulens, **az intézet/tanszék oktatói**, az érintett szak felelőse, ill. helyettese, vagy a DE felkért oktatója, a DE címzetes és Emeritus professzora ill. docense, **a DE TVSZ-ben rögzített záróvizsga bizottsági tag.**

A szakdolgozat megvédése nyilvános, az intézetnek nyilvánosságra kell hoznia a szakdolgozatok megvédésének időpontját. Erről tájékoztatni kell a tanszék, a szak oktatóit a konzulenseket, az adott hallgatókat.

A szakdolgozat védést – figyelemmel az írásbeli értékelésben foglaltakra is – 1-5 osztályozási rendszerben kell értékelni.

A szakdolgozat védéséről rövid jegyzőkönyvet kell készíteni, s a bizottság tagjainak aláírásával kell ellátni.

- IV.12. A szakdolgozat megvédése után az Intézet a szakdolgozat bekötött példányát megküldi a Kari könyvtárnak, az elektronikus adathordozót archiválja, az érékelő lapot, valamint a jegyzőkönyvet megküldi a Tanulmányi Adminisztrációs és Diáktanácsadó Irodának.
- IV.13. A záróvizsgákat szervező Intézet gondoskodik arról, hogy a záróvizsga bizottság tagjai a szakdolgozatot és a hozzá csatlakozó dokumentumokat a záróvizsgán kézhez kapják. A záróvizsga bizottság tagjai a záróvizsgán kérdéseket tehetnek fel a szakdolgozattal kapcsolatban, - ha a szakdolgozat védés nem része a záróvizsgának – a hallgató által adott válaszok nem befolyásolják a szakdolgozat érdemjegyét.
- IV.14. A könyvtár tárgyév augusztus 31-ig köteles az elkészült és megvédett szakdolgozatokról a Kar honlapján hozzáférhető listát készíteni, amely tartalmazza a készítő nevét, a szakdolgozat címét, a tanszék nevét, ahol a szakdolgozat készült, valamint a konzulens nevét.
- IV.15. A TDK munka keretében is készülhet szakdolgozat, vagy egyéni TDK pályamunka – a hallgató kérésére – szakdolgozatnak minősíthető.
- IV.16. A TDK dolgozat diplomamunkaként történő elfogadásának folyamatát az EK TDK szabályzata tartalmazza.

Nyíregyháza, 2015. október 13.

Mellékletek

1. melléklet

A szakdolgozatok ajánlott szerkezeti felépítése, valamint a hivatkozások és az ábrák, táblázatok elkészítésének követelményei

A szakdolgozat ajánlott szerkezeti felépítése

1. **Cím.** Legyen rövid, érthető és a tartalmat jól kifejező.
2. **Tartalomjegyzék.** A fejezetek és alfejezetek felsorolása, oldalszámokkal.
3. **Bevezetés:** A téma elméleti és gyakorlati jelentőségének bemutatása, a témaválasztás indoklása, a saját vizsgálatok és célkitűzések indoklása.
4. **Szakirodalmi áttekintés.** A témával szorosan összefüggő irodalom feldolgozása, elemzése és értékelése.
5. **Kutatási módszerek/Anyag és módszer.** Amennyiben a szakdolgozat önálló, empirikus adatfelvételre, kutatásra épül, ebben a fejezetben kell bemutatni és indokolni a kiválasztott módszereket és a vizsgálat körülményeit. Amennyiben az önálló felmérés lebonyolításában problémák, nem várt akadályok merültek fel, ezeket is ebben a részben kell ismertetni.
6. **Eredmények/Eredmények és megbeszélés.** A fejezet a vizsgálatok és az elemzések részletes eredményeit tartalmazza. Fontos, hogy a szakdolgozó a kapott eredményeket pontosan és áttekinthetően rögzítse. Az eredményeket célszerű táblázatokban összefoglalni, és ábrákkal szemléltetni. Az eredmények és megbeszélés részt össze lehet vonni. Ebben az esetben az eredményeket meg kell magyarázni és lehetőség szerint más vizsgálati eredményekkel össze kell vetni.
7. **Következtetések és javaslatok/Megbeszélés.** Ebben a fejezetben kell ismertetni a legfontosabb eredményeket, megállapításokat, az eredményekből levont legfontosabb következtetéseket, és javaslatot tenni azok gyakorlati alkalmazására, továbbfejlesztésére. Ha Megbeszélés a fejezet címe, az eredmények magyarázata és lehetőség szerint más vizsgálati eredményekkel való összevetése után kell a következtetéseket levonni, a javaslatokat megfogalmazni.
8. **Összefoglalás.** Itt kell röviden ismertetni a vizsgált téma hátterét, a kutatás során alkalmazott módszereket, a legfontosabb eredményeket, megállapításokat és következtetéseket. Maximum 1 oldal.
9. **Irodalomjegyzék.** Az Irodalomjegyzéknek tartalmaznia kell a dolgozat megírásához felhasznált összes szakirodalmat, jogszabályt, dokumentumot részletes bibliográfiai adatokkal. **Az Irodalomjegyzék nem tartalmazhat olyan hivatkozást, amely a dolgozatban nem szerepel.** A hivatkozás elkészítése kétféle módon történhet.
10. **Mellékletek.** Ide kerülnek azok a nagyobb méretű ábrák, táblázatok, fotók, dokumentumok, stb., amelyek szövegközi elhelyezése gondot okozott volna.

A fenti szerkezeti felépítéstől, a témától függően, a konzulens engedélyével a szakdolgozó eltérhet. Fontos kiemelni, hogy a szerkezeti tagolásban megadott elnevezések nem kötelező fejezetcímek egyben.

A „Bevezetés” és „Összefoglalás” fejezetek kivételével az egyes fejezeteket célszerű (de nem kötelező) decimális rendszerű számozással ellátni:

- a főfejezeteket egy számjeggyel (1., 2., 3., stb.), oly módon, hogy a szám után egy pont kerül.
- Az alfejezeteket két-három számjeggyel (1.1., 1.2., vagy 1.1.1., 1.1.2., stb.), oly módon, hogy minden egyes szám után pont van.

A számok után kezdődő fejezetcímeket a magyar helyesírás szabályai szerint nagy kezdőbetűvel kell elkezdni, a cím, alcím végén azonban nincs pont.

Az irodalmi hivatkozás módjai

Az irodalmi hivatkozásokat kétféleképpen lehet elkészíteni. A két módot nem lehet egymással keverni.

I.

1. A dolgozat szövegében a tartalmi jellegű utalás, hivatkozás, idézet esetében a felhasznált gondolat végén a szerző vezetékneve szerepel nagy betűvel, majd a közlemény megjelenésének évszáma, pl.: (FERGE, 2002). Két szerző esetében mindkettő vezetéknevét ki kell írni, pl.: (FERGE és GAZSÓ, 1998). Három vagy több szerző esetében az első szerző pontos neve, és munkatársai szerepel, pl.: (FERGE és munkatársai, 2002). Mindegyik esetben nem a hivatkozást tartalmazó mondat végén szerepel a pont, hanem a zárójelbe tett hivatkozás után.
2. Szó szerinti idézet esetében az idézett szöveget idézőjelbe kell tenni és az oldalszámot is meg kell adni, az évszám után álló kettőspont után, pl.: (FERGE, 2002:25).
3. Több azonos tényt megállapító közlemény esetében a zárójelben a szerzőket pontosvesszővel választjuk el, pl.: (FERGE, 2002; GAZSÓ, 2003).
4. Egy szerzőnek ugyanazon évben megjelent több munkájára hivatkozás esetében: a szerző neve, az évszámok „a”, „b”, „c” stb. megjelöléssel.

Irodalomjegyzék

Az irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, feleljen meg a hazai és a nemzetközileg elfogadott formáknak. Az irodalomjegyzékben az egyes szerzők nevének megfelelően A-B-C sorrendet kell alkalmazni sorszámozás nélkül. Csak olyan irodalom vehető fel a jegyzékbe, amelyet a szakdolgozó felhasznált, és amelyre a szövegben is hivatkozik. A szerzők tudományos és egyéb címét (Dr. Prof. Habil., stb.) nem kell feltüntetni. Amennyiben egy műnek, kiadványnak nincs pontosan megadott szerzője, csak intézménynév áll rendelkezésre, az alapján kell besorolni az irodalmat, azaz pl.: a Központi Statisztikai Hivatal kiadványai a K betűnél szerepelnek.

Jogszabályok esetében is hasonló módon járunk el, a hivatkozott jogszabály kezdőbetűje számít.

A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható, az alábbi módokon:

1. **Könyvek** esetében: a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a könyv címe, pont, a kiadó neve, vessző, a megjelenés helye. Pl.:

ANDORKA R. (1997): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

2. **Könyvfejezet** esetében: a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a fejezet címe, pont, In: felirat, a szerkesztő neve csupa nagybetűvel, a szerk. szó zárójelben, kettőspont, a kötet címe, pont, kiadó, vessző, a megjelenés helye, pont, oldalszámok, pont. Pl.:

SCHMERTZ I. (2001): Statisztikai eljárások alkalmazása a társadalomtudományi kutatásokban. In: FÓNAI M., KERÜLŐ J., TAKÁCS P. (szerk.): Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza. 151-187.

3. **Folyóiratokban** megjelent közlemény esetében a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a cikk címe, pont, folyóirat neve, vessző, kötetszám vagy füzetszám, pont, oldalszám, pont. Pl.:

LAKI L. (2006): A generációs reprodukció néhány jellegzetessége a lemaradó térségekben. *Esély*, 2. 4-29.

Ha egy szerzőnek, vagy szerzőknek azonos évben megjelent több cikkére hivatkozunk, a megjelenés évszáma után a megfelelő abc betűket írjuk.

Amennyiben külföldi szerzőről van szó, a fenti eljárásmodot kell alkalmazni, azaz elsőként a családi név következik, azaz nem DAVID R(iesmand)., hanem RIESMAN D.

Egyéb időszaki kiadványban megjelent közlemény esetében is a fenti eljárást kell követni, azaz a folyóiratokban, illetve könyvfejezetként megjelent írásművek esetében megadott formát kell követni.

Internetes forrás a www-vel kezdődő, pontos címet is meg kell adni. Az internetes irodalomra a szövegben a következőképpen kell hivatkozni: (http 1), illetve (www 1) sorszámmal. Az internetes hivatkozásokat a többi hivatkozástól elkülönítve kell feltüntetni.

Az internetes irodalom formai példái:

http://

1. eletetazeveknek.lapunk.hu/ (idézet az Életet az Éveknek szervezet lapjából; Látogatva: 2011. 05. 12.)

2. gtkk.de-efk.hu (a Gerontológiai Tudományos Koordinációs Központ honlapja ; Látogatva: 2011. 05. 12.)

www.

1. mypin.hu/hga/interjigeriatriadrivanl.php (Iván L.: Ma te, holnap én... őszintén az öregedésről; Látogatva: 2011. 05. 12.)

2. oregedes.hu (a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság honlapja; Látogatva: 2011. 05. 12.)

II.

A szövegben a mondat vagy a bekezdés végére a megjelenés sorrendjében zárójelbe kell a hivatkozott szakirodalmat tenni. Pl. Magyarországon a lakosság egészségi állapota igen kedvezőtlen (1). Ha több szakirodalomra hivatkozik a szerző, azokat vesszővel kell elválasztani egymástól (pl. (1, 2, 3)). A mondat végén lévő pontot a hivatkozás után kell kitenni. Egy irodalom csak egy sorszámot kaphat, ha később hivatkozunk rá, ugyanazzal a sorszámmal kell hivatkozni.

Az **Irodalomjegyzékben** a hivatkozások a szövegben szereplő számozással együtt, annak megfelelő sorrendben (és nem az első szerzők ABC sorrendjében) jelennek meg. A hivatkozott művek, internetes oldalak formai követelményei megegyeznek a fent leírtakkal, azzal a különbséggel, hogy az internetes oldalakat nem külön, hanem azokat is a számozásnak megfelelően kell feltüntetni, valamint a szerzők nevében csak a kezdőbetű nagybetű.

A Szociális és Társadalomtudományi Intézethez tartozó képzésekben készített szakdolgozatoknál az I. típusú hivatkozás, az Egészségtudományi Intézethez tartozó képzésekben készített szakdolgozatoknál az I.-es és a II.-es típusú hivatkozás is preferált. Az irodalmi hivatkozások száma lehetőleg ne legyen 15-nél kevesebb és 50-nél több.

Amennyiben a szakdolgozat nem felel meg a ~~tanszék által kiadott~~ fenti követelményeknek, pl.: a szakdolgozó nem alkalmaz hivatkozásokat a szövegben, olyan részek is találhatóak a dolgozatban, melyeket idéz a szakdolgozó, de nem hivatkozik azokra, nagymértékben hiányos az irodalomjegyzéke, stb., a dolgozat elégtelen érdemjeggyel kerül elbírálásra. Ebben az esetben az Intézet visszajuttatja a dolgozatot a szakdolgozónak, akinek javított példányt kell benyújtania a soron következő záróvizsga időszakig.

A táblázatok és ábrák kezelése

1. Függetlenül attól, hogy a dolgozat mely részében szerepelnek, mind a táblázatokat, mind az ábrákat sorszámmal és címmel kell ellátni.
2. A táblázatokat és az ábrákat külön kell sorszámozni.
3. A táblázatokra és ábrákra a szövegben a megfelelő sorszám jelölésével hivatkozni kell.

Más irodalomból, adatbázisból vett táblázatok, ábrák közlése esetében a táblázat alján zárójelben meg kell adni a pontos forrást, oldalszámmal együtt, pl.: (Forrás: **Demográfiai évkönyv, 2004. KSH, Budapest, 2005**; Forrás: Barkai L, Madácsy L: Kockázatalapú diabetesszűres serdülők körében: az első hazai vizsgálat eredményei. Orv. Hetil., 2010, 42:1742-1747.)

PLÁGIUM NYILATKOZAT

Alulírott (Neptunkód:)
jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a

.....
.....című

szakdolgozat

önálló munkám, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló törvény szabályait, valamint az egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat. Munkám során csak olyan forrásokat használtam fel, amelyekre az Irodalomjegyzékben hivatkoztam, illetve, amelyeket a hivatkozott szöveg, táblázat mellett feltüntettem.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat készítése során az önálló munkavégzés követelményét betartottam, a konzulenszt ezzel kapcsolatban nem tévesztettem meg.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben a dolgozatot bizonyíthatóan nem magam készítettem, illetve azzal összefüggésben megsértettem a szerzői jogra vonatkozó előírásokat, a szakdolgozat elégtelen érdemjegyű, és ellenem az intézmény fegyelmi eljárást indít.

Kijelentem továbbá, hogy sem a dolgozatot, sem annak bármely részét más felsőoktatási intézményben nem nyújtottam be szakdolgozatként/diplomamunkaként.

Nyíregyháza,

.....

hallgató

Szak: Addiktológiai konzultáns szakirányú továbbképzés

EKSZT/_____/2016.

SZAKDOLGOZATI TÉMALAP

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szakdolgozattal kapcsolatos előírásait megértettem, a szakdolgozat elkészítésének általános rendjét ismerem.

A szakdolgozat témáját

a) a tanszék témajavaslatára alapján,

b) egyéni megbeszélés alapján választottam.

(A megfelelőt kérjük bekarikázni.)

Név: _____ Neptun azonosító: _____

A szakdolgozat témája:

Nyíregyháza, 20__ év _____ hó _____ nap.

_____	_____	_____
témafelelős oktató neve	hallgató neve	tanszékvezető neve
_____	_____	_____
aláírás	aláírás	aláírás

Témafelelős e-mail címe (csak külsős témavezetőnél):

A szakdolgozat beadási határideje: adott év április 15./ november 15.

A konzultációk időpontja, a témafelelős oktató aláírása:

1. év hó nap aláírás
2. év hó nap aláírás
3. év hó nap aláírás

A szakdolgozat leadásához hozzájárulok. *(Itt az elkészített a szakdolgozat leadása előtt kell aláírni!)*

20__ év _____ hó _____ nap.

témafelelős oktató aláírása

SZAKDOLGOZAT ÉRTÉKELŐ LAP

A dolgozat címe:

A bíráló (opponens) neve:

Nyilvántartási szám:

Azonosító szám:

I. Témaválasztás, aktualitás

Téma- és címválasztás

(Fontos-e a tudományterület szempontjából? Megfelel-e a szerző felkészültségének, lehetőségeinek? Összhangban van-e a cím és a megadott téma a dolgozat tartalmával?)

A kutatói kérdés (A kutatói kérdés újdonsága, jelentősége, önállóság a kérdés megfogalmazásában)

5 pontból pont

II. Módszerek, eredmények

Adatgyűjtés és -feldolgozás

(módszerek nehézségi foka, sokoldalúsága, leírásának pontossága, adekvát volta, megfelelő mintavétel és/vagy a források megfelelő köre; az adatok hitelessége, rendezettsége, rögzítésének és feldolgozásának megfelelő módja;)

Eredmények bemutatása

(Az eredmények ismertetése mennyire pontos, alapos, részletes, világos – a dokumentáció mennyire adekvát, szemléltető)

60 pontból pont

III. Formai kivitelezés

Terminológia

(Az adott tudományterület konvencióinak megfelelő illetve az adott elemzéshez szükséges fogalmi apparátus következetes alkalmazása.)

Felépítés, előírt formai követelményeknek való megfelelés (A fejezetek arányai, a fő- és alfejezetek tagolásának logikája.)

Stílus (A fogalmazás szabatosága és gördülékenysége.)

Tipográfia (Javított/javítatlan elírások; megfelelő ékezetek a szövegszerkesztő programmal írt szövegben)

10 pontból pont

IV. Következtetések, javaslatok

Az eredmények alkalmazása, érvelés

(Az adatok, források értelmezése; logikai következetesség; kritikai reflexiók, korrektség a vélemények bemutatásában; összefüggések meglátása; új és koherens következtetések. Alternatív magyarázatok. Közölhetőség és/vagy gyakorlati alkalmazás; az ehhez szükséges változtatások.)

15 pontból pont

V. Hivatkozások, bibliográfia, mellékletek

(A tartalmi idézetek korrektsége; formai következetesség a hivatkozásokban és az irodalomjegyzékben; a mellékletek és a dolgozat témájának kapcsolata; a mellékletek kezelhetősége, a témához kapcsolódó hazai és külföldi szakirodalom feldolgozása.)

10 pontból..... pont

Összesen:

100 pontból pont

Az értékelés szöveges indoklása az értékelés pontjai szerint:

(A szöveges indoklás nélkül sem az értékelést lehetővé tevő feltételek megállapítása, sem a pontozásos értékelés nem érvényes.)

A bíráló (opponens) által feltett kérdések (minimum egy kérdés kötelező):

1.

2.

Érdemjegy (számmal és betűvel):

Dátum:

.....
a bíráló aláírása

Érdemjegy:	0–60 pont	elégtelen (1)
	61–70 pont	elégséges (2)
	71–80 pont	közepes (3)
	81–90 pont	jó (4)
	91–100 pont	jeles (5)